



CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1506-684

Chișinău

"13" 09 2016

**Biroul Permanent
al Parlamentului**

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege cu privire la sistemul administrației penitenciare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1035 din 9 septembrie 2016.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege – Ministerul Justiției.

Anexă:

1. Hotărârea Guvernului nr. 1035 din 9 septembrie 2016 – 2 ex.
2. Proiectul de lege nominalizat – 1 ex.
3. Nota informativă.
4. Avizul Centrului Național Anticorupție.

Cu respect,

Secretar general al Guvernului

Tudor COPACI

Ex. S. Gavrilita
A. Medvețcaia
250-358

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373-22-250104

Fax:
+ 373-22-242696

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>367</u>
" <u>13</u> "	<u>09</u> <u>2016</u>
Ora	



GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 1035
din 9 septembrie 2016
Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege cu privire
la sistemul administrației penitenciare**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege cu privire la sistemul administrației penitenciare.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

Contrasemnează:

Ministrul Justiției

Vladimir Cebotari

Ministrul finanțelor

Octavian Armașu



ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 1035

от 9 сентября 2016 г.
Кишинэу

**О проекте Закона о системе
пенитенциарной администрации**

Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

Одобрить и представить на рассмотрение Парламенту проект Закона о системе пенитенциарной администрации.

Премьер-министр

ПАВЕЛ ФИЛИП

Контрасигнуют:

Министр юстиции

Владимир Чеботарь

Министр финансов

Октавиан Армашу

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****cu privire la sistemul administrației penitenciare**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

**Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE****Articolul 1. Obiectul de reglementare**

Prezenta lege stabilește cadrul juridic și principiile de activitate, organizarea și funcționarea, finanțarea și asigurarea tehnico-materială a sistemului administrației penitenciare, precum și statutul juridic, protecția socială, atribuțiile, împuternicirile și obligațiile funcționarilor publici cu statut special din cadrul acestuia.

Articolul 2. Principiile de bază ale activității

(1) Activitatea în cadrul sistemului administrației penitenciare se desfășoară exclusiv în baza și pentru executarea legii, în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, imparțialității și nediscriminării, răspunderii personale și profesionalismului, transparenței, respectării secretului de stat și a altor informații oficiale cu accesibilitate limitată.

(2) Personalul din sistemul administrației penitenciare promovează și respectă principiile și valorile etice ale serviciului public în activitatea profesională și în relațiile cu cetățenii, precum și măsurile legale referitoare la transparența decizională, conflictul de interese și incompatibilități.

Articolul 3. Colaborarea cu autoritățile administrației publice și alte instituții

(1) Pentru asigurarea executării eficiente a competențelor încredințate sistemului administrației penitenciare, Administrația Națională a Penitenciarelor și instituțiile subordonate colaborează cu autoritățile administrației publice, cu organele de drept, cu mass-media și cu alte instituții, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare a lor, în modul stabilit de legislație.

(2) Pentru îndeplinirea sarcinilor sistemului administrației penitenciare, Administrația Națională a Penitenciarelor și instituțiile subordonate colaborează cu organele similare din alte state, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(3) Relațiile dintre personalul sistemului administrației penitenciare și reprezentanții altor autorități publice de apărare națională, securitate a statului și ordine publică se bazează pe colaborarea și sprijinul reciproc în vederea exercitării calitative a atribuțiilor de serviciu.

Articolul 4. Consultarea organizațiilor sindicale

La elaborarea actelor normative prevăzute de prezenta lege sau a altor acte normative, în domeniul raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici cu statut special, este obligatorie consultarea organizațiilor sindicale reprezentative din sistemul administrației penitenciare.

Articolul 5. Transparența activității

(1) Administrația Națională a Penitenciarelor acordă informații oficiale persoanelor fizice și juridice în condițiile legii.

(2) Administrația Națională a Penitenciarelor nu poate oferi sau face publice informațiile ce sînt atribuite la secretul de stat sau comercial, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Se interzice dezvăluirea informațiilor ce ar prejudicia onoarea, demnitatea sau siguranța unei persoane, interesele legitime ale persoanelor fizice și juridice, ar împiedica prevenirea, investigarea infracțiunilor sau contravențiilor sau ar favoriza comiterea acestora.

(3) Administrația Națională a Penitenciarelor nu furnizează informații ce ar încălca prezumția de nevinovăție, normele de etică ale personalului sistemului administrației penitenciare, interesele de securitate ale persoanei sau a statului.

(4) Transparența activității sistemului administrației penitenciare se asigură prin colaborarea cu societatea civilă, prin plasarea informației de utilitate publică în mass-media și pe pagina-web oficială a Administrației Naționale a Penitenciarelor, precum și în conformitate cu legislația privind transparența în procesul decizional.

Articolul 6. Controlul activității sistemului administrației penitenciare

(1) Pentru executarea eficientă a atribuțiilor sistemului administrației penitenciare, Administrația Națională a Penitenciarelor este obligată să prezinte anual, pînă la data de 15 februarie, raportul de activitate a sistemului administrației penitenciare Ministerului Justiției și Avocatului Poporului.

(2) Proiectul raportului anual privind activitatea sistemului penitenciar este supus dezbaterilor publice cu cel puțin o lună înainte de prezentarea acestuia autorităților menționate la alin. (1) și este publicat pe pagina web a Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Articolul 7. Competența Ministerului Justiției

Ministerul Justiției exercită controlul și coordonează activitatea Administrației Naționale a Penitenciarelor, elaborează și promovează politica statului în domeniul sistemului administrației penitenciare, precum și exercită alte atribuții în condițiile legii și altor acte normative.

Capitolul II

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

SISTEMULUI ADMINISTRAȚIEI PENITENCIARE

Articolul 8. Structura sistemului administrației penitenciare

- (1) Sistemul administrației penitenciare include:
 - a) Administrația Națională a Penitenciarelor;
 - b) subdiviziunile Administrației Naționale a Penitenciarelor, inclusiv cele teritoriale;
 - c) instituțiile penitenciare.
- (2) Administrația Națională a Penitenciarelor, subdiviziunile teritoriale ale acesteia și instituțiile penitenciare sînt persoane juridice și dispun de conturi trezoreriale, iar penitenciarele dislocate în municipiul Bender – și de conturi bancare.
- (3) Efectivul-limită al sistemului administrației penitenciare se stabilește prin hotărîre de Guvern, la propunerea ministrului justiției.
- (4) Administrația Națională a Penitenciarelor conduce, coordonează și asigură controlul activității subdiviziunilor subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor și instituțiilor penitenciare.
- (5) Administrația Națională a Penitenciarelor, subdiviziunile acesteia și instituțiile penitenciare exercită competențe din domeniul justiției, securității statului și ordinii publice.

Articolul 9. Administrația Națională a Penitenciarelor

- (1) Administrația Națională a Penitenciarelor (cu forma de organizare juridică de agenție) este autoritatea administrativă subordonată Ministerului Justiției care exercită atribuțiile și implementează politica statului în domeniul punerii în executare a pedepselor penale privative de libertate, a măsurii arestului preventiv, a sancțiunii arestului contravențional, precum și a măsurilor de siguranță aplicate persoanelor private de libertate.
- (2) Regulamentul privind organizarea și funcționarea Administrației Naționale a Penitenciarelor (în continuare – Administrația) se aprobă de Guvern. Statele de personal se aprobă de către directorul Administrației, în modul stabilit. Statul de personal al Administrației Naționale a Penitenciarelor urmează a fi prezentat spre avizare în modul stabilit de Guvern.
- (3) Administrația, în domeniul finanțării sistemului administrației penitenciare, exercită atribuțiile prevăzute de art. 21 al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014.
- (4) Administrația este condusă de director, numit și eliberat din funcție de ministrul justiției.
- (5) Directorul Administrației este asistat de adjuncți. Directorii adjuncți ai Administrației sînt numiți și eliberați din funcție de ministrul justiției, la propunerea directorului Administrației.

(6) Administrația dispune de simbolică proprie, aprobată prin ordinul ministrului justiției și înregistrată în modul stabilit de legislație.

Articolul 10. Subdiviziunile Administrației

(1) Subdiviziunile Administrației sînt entități subordonate Administrației ce au în competența sa asigurarea implementării politicii statului în anumite subdomenii sau sfere din domeniile de activitate care sînt încredințate Administrației.

(2) Crearea și lichidarea subdiviziunilor se aprobă de către Guvern. Regulamentele privind organizarea și funcționarea subdiviziunilor, precum și statele de personal se aprobă de către directorul Administrației.

Articolul 11. Instituțiile penitenciare

(1) Instituțiile penitenciare sînt entități care asigură executarea pedepselor de către persoanele condamnate la închisoare sau la detențiune pe viață, asigură detenția provizorie a persoanelor față de care a fost aplicată măsura arestului preventiv sau sancțiunea arestului contravențional.

(2) Instituțiile penitenciare sînt:

- a) penitenciarele de tip deschis;
- b) penitenciarele de tip semiînchis;
- c) penitenciarele de tip închis;
- d) centre de detenție pentru minori și tineri;
- e) penitenciarele pentru femei;
- f) casele de arest;
- g) spitalele penitenciare.

(3) Categoriile de persoane deținute în instituțiile penitenciare prevăzute la alin. (2) lit. a)-f) sînt reglementate de Codul penal al Republicii Moldova și de Codul de executare al Republicii Moldova.

(4) Spitalele penitenciare asigură detenția temporară a tuturor categoriilor de deținuți care necesită asistență medicală de staționar, cu respectarea cerințelor de deținere separată în funcție de maladia, statutul procesual al persoanei, sexul și vârsta acesteia.

(5) Într-o instituție penitenciară pot fi create, cu respectarea particularităților prevăzute de Codul de executare al Republicii Moldova, mai multe sectoare distincte de detenție, prevăzute pentru instituțiile penitenciare specificate la alin. (2).

(6) Hotărârile privind crearea și lichidarea instituțiilor penitenciare se adoptă de Guvern, la propunerea Ministerului Justiției. Deciziile privind suspendarea activității instituțiilor penitenciare, crearea și lichidarea sectoarelor distincte de detenție, prevăzute la alin. (5) se aprobă de ministrul justiției.

(7) Pentru evidența, gestionarea și paza bunurilor penitenciarelor a căror activitate a fost suspendată, la decizia ministrului justiției, sînt menținute în statele de personal persoane pentru realizarea sarcinilor menționate, inclusiv cu

dreptul de a semna documente financiare, pe perioada suspendării. Persoanele menționate sînt salarizate conform funcțiilor deținute în condițiile legislației.

(8) În cazurile în care numărul de persoane deținute în instituțiile penitenciare se micșorează ca urmare a amnistiei, a modificării legislației, a condițiilor de executare a pedepselor și în alte cazuri stabilite prin lege, unitățile de personal ale acestor instituții nu se vor micșora în decursul a doi ani. La decizia ministrului justiției, funcționarii publici cu statut special pot fi detașați, în condițiile legii, în alte subdiviziuni ale sistemului administrației penitenciare.

(9) Regulamentele de organizare și funcționare a instituțiilor penitenciare, precum și statele de personal se aprobă de către directorul Administrației.

Articolul 12. Întreprinderile de stat din cadrul sistemului administrației penitenciare

(1) Întreprinderile de stat din cadrul sistemului administrației penitenciare cu statut de persoană juridică își pot desfășura activitatea atît pe lîngă instituțiile penitenciare, cît și de sine stătător.

(2) Întreprinderile de stat din cadrul sistemului administrației penitenciare sînt în drept să constituie asociații în condițiile legislației în vigoare.

(3) Administrația exercită calitatea de fondator pentru întreprinderile de stat din cadrul sistemului administrației penitenciare și stabilește anual modalitatea de repartizare și utilizare a veniturilor acestor întreprinderi.

(4) Întreprinderile de stat din cadrul sistemului administrației penitenciare sînt administrate și își desfășoară activitatea conform legislației.

Capitolul III

ATRIBUȚIILE PRINCIPALE, DREPTURILE GENERALE ȘI OBLIGAȚIILE PERSONALULUI SISTEMULUI ADMINISTRAȚIEI PENITENCIARE

Articolul 13. Competențele Administrației și instituțiilor subordonate

În realizarea obiectivelor din domeniul său de activitate, Administrația și instituțiile subordonate:

a) asigură punerea în executare a pedepselor penale privative de libertate, a măsurii preventive sub formă de arest preventiv și a sancțiunii arestului contravențional;

b) asigură ordinea de drept, legalitatea și egalitatea în instituțiile penitenciare, securitatea persoanelor private de libertate, inclusiv în timpul escortării lor, a personalului din sistemul administrației penitenciare și a persoanelor aflate pe teritoriile instituțiilor penitenciare;

c) menține regimul de intrare, ieșire, precum și ordinea publică la punctele de control și trecere în penitenciare;

d) asigură evidența, inclusiv automatizată, a persoanelor plasate în detenție;

- e) efectuează activități speciale de investigații în modul stabilit de lege;
- f) asigură antrenarea la muncă a deținuților, asigurarea pentru aceștia a posibilității de a se instrui în sistemul învățământului general și profesional tehnic, educarea lor spirituală și cultural-estetică, precum și realizarea măsurilor pentru adaptarea socială a persoanelor eliberate din locurile de detenție;
- g) asigură hrana, asistența medicală și obiectele de primă necesitate pentru deținuți, conform normelor stabilite de Guvern;
- h) escortează condamnații, inclusiv cei transferați în/din străinătate;
- i) gestionează și dezvoltă sisteme informaționale integrate, culege, stochează, prelucerează, valorifică și face schimb de informații cu alte autorități în vederea executării atribuțiilor sale;
- j) cooperează cu autoritățile administrației publice centrale și locale, cu alte instituții, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare a lor;
- k) asigură aplicarea prevederilor convențiilor, tratatelor, acordurilor și protocoalelor în domeniul de competență semnate între Republica Moldova și alte state, comunități de state, organizații internaționale sau regionale;
- l) asigură cooperarea, în domeniile specifice de activitate, cu organele similare ale statelor vecine, ale altor state sau comunități de state conform acordurilor la care Republica Moldova este parte.

Articolul 14. Drepturile și obligațiile Administrației și instituțiilor subordonate

(1) În exercitarea atribuțiilor care îi revin, Administrația și instituțiile subordonate, conform competențelor, au dreptul:

- a) să construiască instalații tehnico-genistice în scop de pază, supraveghere și control al penitenciarelor, să instaleze rețele speciale de comunicație, să amplaseze și să folosească tehnica, armamentul și alte mijloace în condițiile legii;
- b) să verifice documentele persoanelor și ale mijloacelor de transport la intrarea/ieșirea în/din instituțiile penitenciare, să efectueze, la intrare/ieșire, controlul corporal al persoanelor și a bunurilor aflate asupra lor;
- c) să țină evidența persoanelor, a mijloacelor de transport și a datelor necesare pentru asigurarea regimului în penitenciare și să dețină în acest scop sisteme informaționale;
- d) să solicite și să primească din partea autorităților publice, persoanelor fizice și juridice informații în cazurile și în limitele prevăzute de legislație;
- e) să utilizeze, în interes de serviciu, în conformitate cu legislația, mijloacele de informare în masă pentru transmiterea informației;
- f) să organizeze și să efectueze operațiuni speciale în penitenciare, precum și să desfășoare activități informațional-analitice, măsuri profilactice pentru asigurarea regimului în penitenciare;
- g) să rețină făptuitorul, pentru infracțiuni comise în locurile de detenție, în timpul escortării sau în legătură cu punerea în executare a sentințelor de

condamnare, să ridice corpurile delictelor, să solicite informații și documente necesare pentru constatarea infracțiunii, să citeze persoane și să obțină de la ele declarații, să procedeze la evaluarea daunelor și să efectueze orice alte acțiuni care nu suferă amânare, cu întocmirea proceselor-verbale, în care se vor consemna acțiunile efectuate și circumstanțele constatate în condițiile Codului de procedură penală al Republicii Moldova;

h) să întreprindă măsuri de contracarare a introducerii ilegale în instituțiile penitenciare a mărfurilor și a altor bunuri interzise sau cu acces limitat, conform legislației;

i) să efectueze cercetări științifice, să formeze grupuri de lucru din personalul sistemului administrației penitenciare și din experți invitați pentru desfășurarea acestora, precum și pentru elaborarea de acte în probleme prioritare;

j) să expedieze, în modul stabilit, autorităților publice, persoanelor fizice și juridice propuneri de înlăturare a cauzelor și a condițiilor care favorizează săvârșirea infracțiunilor și contravențiilor ce țin de competența sa;

k) să atragă, pe principii benevole, la executarea atribuțiilor sale persoane fizice și juridice, precum și să le stimuleze conform legislației privind activitatea specială de investigații;

l) să negocieze și să încheie, în condițiile legii, contracte și acorduri cu persoane fizice și juridice în probleme ce țin de competența sa;

m) să primească în proprietate sau în posesie și în folosință, în modul și în cazurile stabilite de lege, de la persoanele fizice și/sau juridice, bunuri mobile și imobile și/sau mijloace financiare.

(2) În exercitarea atribuțiilor care îi revin, Administrația și instituțiile subordonate, conform competențelor, au următoarele obligații:

a) să ceară de la deținuți și de la alte persoane îndeplinirea obligațiilor prevăzute de legislație;

b) să aplice față de deținuți măsurile de influențare și de constrângere prevăzute de legislație;

c) să percheziționeze deținuții, mijloacele de transport aflate pe teritoriul instituțiilor penitenciare, întreprinderilor de stat din cadrul sistemului penitenciar și pe teritoriile aferente cu regim special, să ridice obiectele și documentele interzise, să controleze lucrurile și hainele persoanelor care intră sau ies în/din instituțiile penitenciare și în/din obiectivele unde sînt antrenați la muncă deținuții, cu excepția persoanelor menționate la art. 181 alin. (1) din Codul de executare al Republicii Moldova și a avocaților cărora li se propune să depună spre păstrare lucrurile aflate asupra lor, interzise în penitenciar, acțiunile menționate consemnîndu-se într-un proces-verbal;

d) să înregistreze deținuții, precum și să-i fotografieze, să efectueze înregistrarea audio, înregistrarea video, dactiloscopia acestora, în limitele și în cazurile stabilite de lege;

e) să efectueze examenul medical general al deținuților în scopul profilaxiei și depistării bolilor, precum și examenul medical în scopul constatării

faptelor de consum de alcool, substanțe narcotice, psihotrope sau alte substanțe cu efecte similare, și a constatării leziunilor corporale;

f) să folosească serviciile mass-media în vederea căutării deținuților evadați;

g) să aplice forța fizică și mijloacele speciale, să folosească și să aplice arma de foc în cazurile și în modul stabilit de lege;

h) să asigure în instituțiile penitenciare regimurile de detenție corespunzătoare fiecărui tip de penitenciar înființat în instituția respectivă, prevăzute în Codul de executare al Republicii Moldova;

i) să asigure deținuților posibilitatea apărării drepturilor prin intermediul procuraturii, al instanțelor judecătorești și al avocatului, inclusiv al celui care acordă asistență juridică garantată de stat;

j) să asigure persoanelor deținute în locurile de arest preventiv respectarea statutului lor juridic, ținând cont de prezumția de nevinovăție;

k) să asigure în locurile de arest preventiv condiții de detenție, în conformitate cu prevederile Codului de executare al Republicii Moldova;

l) să acorde condamnaților sprijin la obținerea studiilor superioare prin formele de organizare a învățământului cu frecvență redusă, instruire individuală și autoinstruire;

m) să acorde, în cazul aplicării măsurilor corecționale, prioritate metodelor de convingere și de stimulare față de măsurile prohibitive și cele disciplinare;

n) să aplice pe larg, în scopul corijării condamnaților, programe de individualizare a executării pedepsei, luând în considerare comportamentul, starea psihică și gradul lor de declasare;

o) să asigure garantarea libertății conștiinței, să dea posibilitate reprezentanților cultelor religioase și părților lor componente să viziteze instituțiile penitenciare pentru activități religioase;

p) să înlesnească, prin stabilirea unor contacte preliminare cu organele de probațiune și cu agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, adaptarea socială a persoanelor care urmează a fi eliberate din locurile de detenție, să acorde sprijin asociațiilor obștești și structurilor patronale, în ale căror atribuții intră participarea la reeducarea condamnaților, la pregătirea acestora pentru eliberare, precum și la adaptarea socială după eliberarea lor din locurile de detenție;

q) să instituie un regim special în instituțiile penitenciare în caz de calamități naturale, epidemii, epizootii, avarii, tulburări de masă, nesupunere în grup a condamnaților, luare de ostatici, conjunctură externă, război ori alte cazuri de forță majoră care pun în pericol viața sau sănătatea oamenilor.

(3) Pentru executarea eficientă a atribuțiilor sale, Administrația și instituțiile subordonate au dreptul de a colecta, de a prelucra și de a păstra informațiile despre persoanele deținute, de a crea sisteme informaționale automatizate proprii, de a utiliza și avea acces gratuit la informațiile și bazele de date incluse în Registrele de stat, prin intermediul platformei de interoperabilitate

instituită de Guvern, deținute de alte autorități și instituții publice sau întreprinderi de stat, cu respectarea regulilor privind protecția datelor cu caracter personal.

Capitolul IV

FINANȚAREA ȘI ASIGURAREA ACTIVITĂȚII SISTEMULUI ADMINISTRAȚIEI PENITENCIARE

Articolul 15. Finanțarea sistemului administrației penitenciare

(1) Administrația și instituțiile subordonate se finanțează de la bugetul de stat, în limitele alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală, și din alte surse neinterzise de lege.

(2) Bugetul Administrației se elaborează, se aprobă și se administrează în conformitate cu principiile, regulile și procedurile stabilite de legislația în domeniul finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale.

(3) Autoritățile administrației publice locale pot finanța, în condițiile legislației, întreținerea sistemului administrației penitenciare.

Articolul 16. Asigurarea materială și tehnică

(1) Bunurile sistemului administrației penitenciare fac parte din domeniul public al statului și includ: spații de serviciu și detenție, edificii de pază, sedii administrative, sedii ale întreprinderilor de stat și instituțiilor de învățământ pentru pregătirea și specializarea personalului, utilaje, baza instructiv-materială și mijloace tehnice de instruire, armament, tehnică specială, construcții și alte bunuri utilizate de sistemul administrației penitenciare la executarea atribuțiilor care îi revin.

(2) Normele de asigurare cu armament, tehnică specială, muniții, echipament și cu alte bunuri, precum și normele de consum al carburanților și lubrifiantilor se aprobă de Guvern.

(3) Construcția, reconstrucția sau punerea la dispoziție spre folosință a obiectivelor destinate sistemului administrației penitenciare se efectuează potrivit normelor stabilite, în conformitate cu actele normative, ținând cont de particularitățile de asigurare a regimului și siguranței în instituțiile penitenciare.

(4) Administrația și instituțiile subordonate posedă, folosesc și dispun de bunuri cu drept de proprietate sau administrare economică în condițiile și în modul stabilit de legislație.

Capitolul V

STATUTUL JURIDIC AL PERSONALULUI DIN SISTEMUL ADMINISTRAȚIEI PENITENCIARE

Articolul 17. Personalul din sistemul administrației penitenciare

(1) Personalul din sistemul administrației penitenciare este constituit din funcționari publici cu statut special, funcționari publici și din angajați civili.

(2) Statutul funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare este reglementat de prezenta lege și este conferit datorită naturii atribuțiilor de serviciu, care implică îndatoriri și riscuri deosebite. Acțiunea Codului muncii al Republicii Moldova se extinde asupra raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici cu statut special, în măsura în care nu este reglementată de prezenta lege.

(3) În exercitarea atribuțiilor sale de serviciu, funcționarul public cu statut special este investit cu exercitarea prerogativelor de putere publică, în limitele competențelor stabilite prin lege. În exercitarea misiunilor de pază, escortare și supraveghere a persoanelor private de libertate, precum și în alte situații temeinic justificate, funcționarul public cu statut special poate folosi, în condițiile legii, tehnica, mijloacele și armamentul din dotare. Autoritatea funcției nu poate fi exercitată în interes personal.

(4) Statutul funcționarilor publici din cadrul sistemului administrației penitenciare este reglementat de Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

(5) Angajaților civili din sistemul administrației penitenciare care nu au statut de funcționar public cu statut special sau funcționar public, angajați în baza contractului individual de muncă, li se aplică legislația muncii.

(6) Atribuțiile și competențele personalului din sistemul administrației penitenciare se stabilesc de prezenta lege, fișa postului și alte acte normative care reglementează activitatea sistemului administrației penitenciare.

(7) În temeiul caracterului deosebit al sarcinilor îndeplinite, care depășesc limitele raporturilor obișnuite de muncă, funcționarului public cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare îi sînt acordate privilegii, garanții și compensații în conformitate cu prezenta lege și alte acte normative.

Articolul 18. Activitatea funcționarului public cu statut special din sistemul administrației penitenciare

(1) Activitatea profesională a funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare se desfășoară în interesul comunității, prin punerea în aplicare a legislației privind executarea pedepselor privative de libertate și a măsurilor preventive și de siguranță dispuse de instanța de judecată în cursul procesului penal, în limitele competențelor stabilite prin lege, precum și sancțiunii arestului contravențional.

(2) Funcționarul public cu statut special din sistemul administrației penitenciare este obligat să respecte prevederile reglementărilor interne și să îndeplinească ordinele și dispozițiile legale ale conducătorilor ierarhic privind activitatea sa profesională.

(3) Funcționarul public cu statut special din sistemul administrației penitenciare are dreptul să refuze, în scris și motivat, îndeplinirea dispozițiilor primite de la conducătorul ierarhic, dacă le consideră ilegale. Dacă cel care a

emis dispoziția o formulează în scris, funcționarul public cu statut special este obligat să o execute, cu excepția cazului în care aceasta este vădit ilegală. Funcționarul public cu statut special este obligat să aducă la cunoștința conducătorului ierarhic al persoanei care a emis dispoziția respectivă.

(4) Funcționarul public cu statut special nu poate fi sancționat sau prejudiciat pentru sesizarea cu bună-credință cu privire la dispozițiile ilegale ale superiorului.

(5) Conducătorii poartă răspundere pentru legalitatea și oportunitatea dispozițiilor pe care le dau personalului din subordine, fiind obligați, să verifice modul de îndeplinire a acestora.

Capitolul VI

CARIERA FUNCȚIONARULUI PUBLIC CU STATUT SPECIAL DIN SISTEMUL ADMINISTRAȚIEI PENITENCIARE

Articolul 19. Categoriile funcționarilor publici cu statut special

(1) Funcționarii publici cu statut special se împart în două categorii, în raport cu nivelul minim al studiilor necesare, după cum urmează:

a) categoria A – corpul ofițerilor de penitenciare – cuprinde funcționarii publici cu statut special cu studii superioare, absolvite cu diplomă de licență sau echivalentă, eliberată de instituții de învățământ acreditate de Ministerul Educației, precum și de instituții de învățământ din alte state, acreditate conform legislației statului respectiv;

b) categoria B – corpul subofițerilor de penitenciare – cuprinde funcționarii publici cu statut special cu studii liceale, absolvite cu diplomă de bacalaureat. La funcțiile corpului de subofițeri pot participa la concurs și candidații cu diplomă de studii medii de specialitate, precum și cu diplomă de licență, în condițiile prevăzute la lit.a).

(2) categoriile de funcționari publici cu statut special se împart pe corpuri și grade speciale, în ordine regresivă, după cum urmează:

1) Categoria A, corpul ofițerilor de penitenciare:

- a) general-maior de justiție;
- b) colonel de justiție;
- c) locotenent-colonel de justiție;
- d) maior de justiție;
- e) căpitan de justiție;
- f) locotenent-major de justiție;
- g) locotenent de justiție;

2) Categoria B, corpul subofițerilor de penitenciare:

- a) plutonier-adjutant de justiție;
- b) plutonier-major de justiție;
- c) plutonier de justiție;
- d) sergent-major de justiție;

e) sergent de justiție.

(3) Persoanelor transferate în sistemul administrației penitenciare din alte autorități publice de apărare națională, securitate a statului și ordine publică li se echivalează gradele speciale sau militare deținute cu gradele speciale prevăzute de prezenta lege, fiind luată în considerare și vechimea în gradele respective.

(4) Gradul special poate fi primar sau următor.

(5) În conformitate cu dispozițiile art. 85, la gradele speciale ale persoanelor aflate în grupa de rezervă se adaugă cuvintele „în rezervă”, iar celor aflate în grupa de retragere – cuvintele „în retragere”.

Articolul 20. Funcțiile publice specifice sistemului administrației penitenciare

(1) În sistemul administrației penitenciare există următoarele funcții: funcții publice de conducere și de execuție specifice sistemului administrației penitenciare, care pot avea specialități specifice altor sectoare de activitate.

(2) Funcțiile publice din sistemul administrației penitenciare se stabilesc prin ordin al directorului Administrației și se diferențiază prin categorie, grad special și coeficient de ierarhizare.

(3) Funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare se subordonează conducătorilor ierarhic superiori.

Capitolul VII

SELECTAREA, NUMIREA, EVIDENȚA, EVALUAREA, AVANSAREA ȘI FORMAREA PROFESIONALĂ A FUNCȚIONARILOR PUBLICI CU STATUT SPECIAL

Secțiunea 1. Selectarea funcționarilor publici cu statut special

Articolul 21. Condițiile pentru a candida la o funcție publică din sistemul administrației penitenciare

(1) Pot dobândi calitatea de funcționar public cu statut special din sistemul administrației penitenciare persoanele care îndeplinesc următoarele condiții:

a) dețin cetățenia Republicii Moldova și au domiciliul pe teritoriul acesteia;

b) au atins vârsta de 18 ani;

c) posedă limba de stat;

d) au studiile corespunzătoare și vechimea prevăzută de prezenta lege;

e) sînt apte din punct de vedere medical și recomandate psihologic pentru îndeplinirea funcției;

f) nu au fost condamnate definitiv pentru săvîrșirea de infracțiuni, nu se află sub urmărire penală sau nu au fost eliberate de răspundere penală în temeiurile menționate la art.53 din Codul penal al Republicii Moldova;

g) îndeplinesc condițiile specifice postului, inclusiv criteriul de înălțime pentru posturile din sectorul operativ, stabilit prin ordin al ministrului justiției;

h) nu au fost eliberate din motive imputabile sau concediate dintr-o funcție publică în ultimii 5 ani;

i) nu sînt private de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate printr-o hotărîre judecătorească definitivă;

j) nu sînt membri ai unui partid sau organizații social-politice.

(2) Înainte de a fi angajat în sistemul administrației penitenciare și, ulterior, la promovarea în funcții superioare, candidatul este supus unui control special, în modul stabilit de ministrul justiției, precum și evaluării psihologice și testului de aptitudini profesionale. Candidatul este obligat să prezinte, în condițiile legii, declarații de avere și interese personale.

(3) Candidatul care a susținut concursul urmează să fie angajat în funcție numai după exprimarea în formă scrisă a acordului cu privire la:

a) testarea integrității profesionale, în conformitate cu prevederile Legii nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind testarea integrității profesionale;

b) evaluarea psihologică periodică a menținerii aptitudinilor psihologice necesare pentru exercitarea atribuțiilor;

c) testarea la poligraf în timpul efectuării controlului periodic sau selectiv al activității de serviciu, în conformitate cu prevederile Legii nr. 269-XVI din 12 decembrie 2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf);

d) prelucrarea datelor cu caracter personal, în conformitate cu prevederile Legii nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

(4) La angajarea în serviciu, candidatul este supus înregistrării dactiloscopice de stat obligatorii, în conformitate cu legislația.

Articolul 22. Monitorizarea conduitei funcționarilor publici cu statut special

(1) Subdiviziunea specializată a Administrației întreprinde măsuri pentru asigurarea exercitării eficiente a atribuțiilor funcționarilor publici cu statut special, prin identificarea corespunderii conduitei funcționarului public cu statut special în exercitarea atribuțiilor de serviciu cu exigențele de conduită ireproșabilă, stabilite în Codul deontologic al funcționarului public cu statut special din sistemul administrației penitenciare, aprobat prin ordinul ministrului justiției.

(2) Procedura de monitorizare a conduitei funcționarului public cu statut special se stabilește prin ordinul ministrului justiției.

(3) Rezultatul monitorizării conduitei funcționarului public cu statut special se remite angajatorului pentru luarea deciziei.

Articolul 23. Încadrarea în sistemul administrației penitenciare

Încadrarea în sistemul administrației penitenciare, în calitate de funcționar public cu statut special, se face prin următoarele modalități:

a) concurs;

b) repartizarea absolvenților instituțiilor de învățământ din țară și de peste hotare pentru pregătirea personalului de penitenciare;

c) transfer, inclusiv al militarilor și funcționarilor publici cu statut special de la alte autorități publice de apărare națională, securitate a statului și ordine publică;

Articolul 24. Concursul pentru încadrarea în sistemul administrației penitenciare

(1) Condițiile de participare la concurs, organizarea și desfășurarea acestuia se stabilesc prin regulament aprobat prin ordin al ministrului justiției.

(2) La concurs pot participa, în calitate de observatori, reprezentanți ai societății civile.

(3) Absolvenților instituțiilor de învățământ superior, învingători ai concursului pentru suplinirea funcțiilor de ofițeri, li se acordă gradul special de “locotenent de justiție”, indiferent de gradul special maxim prevăzut pentru funcția respectivă, cu excepția cazurilor când gradele lor respective în rezervă sînt mai mari, fiind încadrați ca funcționari publici cu statut special debutanți de categoria A.

(4) Absolvenților instituțiilor de învățământ superior, învingători ai concursului pentru suplinirea funcțiilor de subofițeri, li se acordă gradul special de plutonier de justiție, indiferent de gradul special maxim prevăzut pentru funcția respectivă, fiind încadrați ca funcționari publici cu statut special debutanți de categoria B, cu excepția cazurilor când gradele lor respective în rezervă sînt mai mari.

(5) Litigiile cu privire la concurs se soluționează de instanța de contencios administrativ.

Articolul 25. Modul de încadrare a absolvenților instituțiilor de învățământ

(1) Absolvenților instituțiilor de învățământ superior pentru pregătirea personalului de penitenciare, învățământ de zi, cu diplomă de licență, li se acordă gradul special „locotenent de justiție” și sînt încadrați ca funcționari publici cu statut special definitiv, în funcții publice de execuție.

(2) Absolvenților instituțiilor de învățământ pentru pregătirea subofițerilor de penitenciare, cu durata de un an de studii, li se acordă gradul special maxim prevăzut de funcțiile în care urmează a fi numiți și sînt încadrați ca funcționari publici cu statut special definitiv.

(3) Candidații declarați admiși la instituțiile de învățământ superior pentru pregătirea personalului de penitenciare semnează un angajament prin care se obligă să lucreze, cel puțin cinci ani în sistemul administrației penitenciare după absolvirea studiilor.

(4) Candidații declarați admiși la instituțiile de învățământ pentru pregătirea subofițerilor de penitenciare vor semna un angajament scris prin care se obligă să lucreze cel puțin trei ani în sistemul administrației penitenciare după absolvirea studiilor.

(5) Persoanele prevăzute la alin.(3) și (4), dacă nu respectă angajamentul, sînt obligate să restituie cheltuielile de școlarizare, proporțional cu perioada rămasă pînă la împlinirea termenelor pentru care au semnat angajamentul, cu excepția cazului în care nerespectarea angajamentului se datorează unor motive neimputabile acestora sau transferului la alte autorități publice de apărare națională, securitate a statului și ordine publică.

(6) Mijloacele financiare încasate se restituie la bugetul de stat.

Secțiunea a 2-a. Numirea funcționarilor publici cu statut special

Articolul 26. Numirea în funcții publice

(1) Funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare sînt numiți în funcție ca debutanți sau definitiv.

(2) Administrația și instituțiile subordonate garantează, în procesul de selectare a funcționarilor publici cu statut special, aplicarea principiilor egalității, competiției deschise, competenței și meritelor profesionale, precum și cel al transparenței.

(3) Numirea în funcții publice de conducere a candidaților declarați învingători ai concursului se face ca funcționari publici cu statut special definitiv. La concurs pot participa persoanele care au cel puțin trei ani vechime efectivă într-o funcție cu același nivel de studii și aceeași specialitate cu funcția scoasă la concurs.

(4) Numirea în funcții publice de execuție a candidaților declarați învingători ai concursului se face ca funcționari publici cu statut special debutanți, cu excepția situațiilor prevăzute la alin. (6) și (7).

(5) Perioada de probă este de un an și constituie vechime în muncă în serviciu și în specialitate.

(6) Candidații declarați învingători ai concursului care au cel puțin trei ani vechime efectivă într-o funcție cu același nivel de studii și aceeași specialitate cu funcția scoasă la concurs sînt încadrați ca funcționari publici cu statut special definitiv, în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(7) Candidații declarați învingători ai concursului care au cel puțin 3 ani vechime efectivă ca militar activ și/sau funcționar public cu statut special în autoritățile de apărare națională securitate a statului și ordine publică, sînt încadrați ca funcționari publici cu statut special definitiv, în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(8) Persoanelor încadrate în sistemul administrației penitenciare ca funcționari publici cu statut special li se acordă grade speciale, în condițiile prezentei legi.

(9) Ofițerii în activitate sau în rezervă nu pot fi încadrați în sistemul administrației penitenciare în funcții vacante prevăzute cu grade speciale de subofițeri.

(10) Ordinul de numire, la care se anexează fișa postului, se aduce la cunoștința funcționarului public cu statut special contra semnătură. O copie de pe fișa postului se înmânează funcționarului public cu statut special.

(11) Persoanele supuse serviciului militar, încadrate în funcții publice cu statut special, se radiază din evidența militară și se trec în evidența specială a sistemului administrației penitenciare.

Articolul 27. Evaluarea activității funcționarului public cu statut special debutant

(1) După finalizarea perioadei de probă, activitatea funcționarului public cu statut special debutant din sistemul administrației penitenciare este evaluată de conducătorul ierarhic, care propune sau nu confirmarea în funcție.

(2) Funcționarul public cu statut special debutant din sistemul administrației penitenciare, nemulțumit de evaluarea prevăzută la alin. (1), poate solicita reevaluarea de către o comisie formată din trei funcționari publici cu statut special din cadrul subdiviziunii corespunzătoare, care au o vechime în serviciu de cel puțin cinci ani. Comisia este numită de șeful subdiviziunii unde aceasta urmează să-și desfășoare activitatea.

(3) Funcționarul public cu statut special debutant din sistemul administrației penitenciare care, în urma evaluării prevăzute la alin. (1) sau (2), primește calificativul „nesatisfăcător” este declarat necorespunzător din punct de vedere profesional, iar raportul de serviciu încetează potrivit art. 83 alin. (1) lit. d).

Articolul 28. Funcționarul public cu statut special definitiv

Persoanele care, după perioada de probă, sînt evaluate pozitiv privind activitatea lor profesională în calitate de funcționari publici cu statut special, în condițiile prezentei legi, sînt numite ca funcționari publici cu statut special definitiv.

Articolul 29. Regulile de organizare și desfășurare a carierei profesionale

Regulile de organizare și desfășurare a perioadei de probă, a cursurilor de formare profesională prevăzute la art. 42 și a evaluării pentru confirmarea în funcție se stabilesc prin regulament aprobat prin ordin al ministrului justiției.

Articolul 30. Jurămîntul funcționarului public cu statut special

(1) Funcționarul public cu statut special numit definitiv în funcție, depune jurămîntul de credință în fața directorului Administrației sau, după caz, în fața șefilor instituțiilor subordonate acesteia, în prezența a cel puțin doi angajați, dintre care unul este conducătorul subdiviziunii interne în care a fost numit funcționarul public cu statut special definitiv.

(2) Jurămîntul de credință are următorul conținut: „Jur să respect Constituția Republicii Moldova, drepturile și libertățile fundamentale ale omului, să aplic în mod corect și fără părtinire legile țării, să îndeplinesc conștiincios

îndatoririle ce îmi revin în funcția publică în care am fost numit, să păstrez secretul profesional și să respect normele de conduită profesională și civică. Dacă voi încălca acest jurământ, sînt gata să port răspundere cu toată rigoarea legii.”

(3) Jurământul, semnat de funcționarul public cu statut special definitiv, de directorul Administrației sau, după caz, de șeful instituției din subordinea acesteia, se depune la dosarul personal al funcționarului public cu statut special.

(4) Directorul Administrației depune jurământul de credință în fața ministrului justiției sau a unui viceministru, împuternicit prin ordin.

(5) Refuzul depunerii jurământului se consemnează în scris și atrage revocarea actului administrativ de numire în funcție.

Articolul 31. Competențe privind managementul resurselor umane în privința funcțiilor publice specifice sistemului administrației penitenciare

Numirea și eliberarea din funcție, precum și celelalte modificări ale raporturilor de serviciu pentru funcțiile de director, director adjunct și șefi ai subdiviziunilor interne ale Administrației și instituțiilor subordonate Administrației se dispun prin ordin al ministrului justiției. Pentru celelalte funcții de conducere, precum și pentru funcțiile de execuție din Administrație și instituțiile subordonate, se dispun, după caz, prin decizie a directorului sau a șefilor instituțiilor subordonate, potrivit normelor de competență privind managementul resurselor umane stabilite prin ordin al ministrului justiției, în condițiile legii.

Articolul 32. Particularitățile numirii în funcție a corpului ofițerilor de penitenciare

Ofițerii se numesc în funcțiile prevăzute în statele de personal cu grade speciale egale sau mai mari cu cel mult două grade față de cele pe care le au. Numirea ofițerilor în funcții prevăzute în statele de personal cu grade speciale mai mari cu mai mult de două grade față de cele pe care le au se poate face numai prin ordin al ministrului justiției.

Secțiunea a 3-a. Evidența funcționarilor publici cu statut special

Articolul 33. Dosarul personal și evidența funcționarilor publici cu statut special

(1) Pentru fiecare funcționar public cu statut special din sistemul administrației penitenciare se ține un dosar personal confidențial, în condițiile dispozițiilor legale privind evidența funcțiilor și a funcționarilor publici cu statut special.

(2) Modul de gestionare și evidență, manuală și electronică, a datelor privind funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare se stabilește prin ordin al ministrului justiției.

(3) Se interzice introducerea în dosarul personal a oricăror documente referitoare la opiniile politice, apartenență sindicală, la religie ori credință, la orientarea sexuală, origine socială sau referitoare la orice alte elemente discriminatorii.

(4) Funcționarul public cu statut special din sistemul administrației penitenciare are acces la propriul dosar personal, fără nici o îngrădire, iar la cerere i se pot elibera copii de pe actele din dosar.

(5) Persoanele care au acces la datele cuprinse în evidența funcțiilor și a funcționarilor publici cu statut special, precum și la dosarul personal al funcționarului public cu statut special au obligația, în condițiile legii, de a păstra confidențialitatea datelor cu caracter personal.

(6) Pentru încălcarea prevederilor alin.(5), persoanele respective răspund în condițiile legii.

(7) Datele despre funcționarul public cu statut special nu se includ în registrul funcțiilor publice și al funcționarilor publici.

Secțiunea a 4-a. Evaluarea activității profesionale a funcționarilor publici cu statut special

Articolul 34. Modul de evaluare a activității profesionale

Evaluarea activității profesionale a funcționarilor publici cu statut special se face anual, pe baza criteriilor de evaluare elaborate de Administrație și aprobate prin ordin al ministrului justiției.

Articolul 35. Procedura de evaluare a activității profesionale

(1) Conducătorii direcți ai funcționarilor publici cu statut special sînt obligați să completeze și să noteze anual, în fișa de evaluare a activității, performanțele profesionale individuale obținute în anul precedent de către aceștia.

(2) În urma evaluării activității profesionale, funcționarului public cu statut special i se acordă unul dintre următoarele calificative: „foarte bine”, „bine”, „satisfăcător”, „nesatisfăcător”.

(3) Rezultatele evaluării activității profesionale a funcționarului public cu statut special se iau în considerare la luarea deciziilor cu privire la:

- a) stabilirea mărimii salariului de funcție în limitele grilei sau categoriei de salarizare, stabilirea indemnizațiilor, sporurilor și a altor suplimente la salariu;
- b) promovarea într-o funcție publică cu statut special superioară;
- c) acordarea următorului grad special;
- d) conferirea categoriei de calificare superioare;
- e) concedierea din funcția publică cu statut special.

(4) În cadrul procedurii de evaluare a performanțelor profesionale ale funcționarului public cu statut special se identifică necesitățile de dezvoltare profesională a acestuia.

Articolul 36. Efectele rezultatelor insuficiente la evaluarea activității profesionale

(1) Funcționarul public cu statut special din sistemul administrației penitenciare care a obținut calificativul „satisfăcător” nu poate fi avansat în funcție, grad special sau categorie de calificare în anul următor.

(2) Funcționarul public cu statut special din sistemul administrației penitenciare care a obținut calificativul „nesatisfăcător” nu poate fi avansat în grad special sau în categoria de calificare în anul următor și urmează a fi transferat într-o funcție inferioară, prin decizie a ministrului justiției, a directorului Administrației sau, după caz, a șefului instituției subordonate din care face parte. În cazul lipsei unei funcții inferioare în statele de personal a subdiviziunii, funcționarul respectiv urmează a fi transferat la o funcție inferioară în cadrul sistemului administrației penitenciare. Funcționarul public cu statut special care nu acceptă transferul în funcția inferioară va fi concediat din funcție, în temeiul art. 83 alin. (1) lit. d).

(3) Funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare care dețin funcții de execuție cu coeficientul de ierarhizare minim, notați cu calificativul „nesatisfăcător”, prin derogare de la prevederile alin. (2), se mențin în funcțiile deținute până la următoarea evaluare a activității profesionale anuale. În cazul obținerii în anul următor a calificativului „nesatisfăcător”, vor fi concediați din funcție, în temeiul art. 83 alin. (1) lit. d).

(4) Funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare notați cu calificativul „nesatisfăcător”, în anul următor trecerii într-o funcție inferioară, potrivit alin. (2), vor fi concediați din funcție, în temeiul art. 83 alin. (1) lit. d).

Secțiunea a 5-a. Avansarea funcționarilor publici cu statut special

Articolul 37. Condițiile generale de avansare în funcții publice, în grade speciale și în categorii de calificare

(1) În urma rezultatelor obținute la evaluarea activității profesionale, funcționarii publici cu statut special au dreptul de a avansa în funcție, grad special și în categoria de calificare, conform prevederilor prezentei legi.

(2) Avansarea în funcții publice vacante a funcționarilor publici cu statut special care îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege se face pe bază de concurs, în limitele posturilor prevăzute în statele de personal.

(3) Funcționarul public cu statut special poate fi avansat într-o funcție imediat superioară la aceeași poziție din statele de personal fără concurs, pe baza criteriilor stabilite prin ordin al ministrului justiției.

(4) Gradele speciale se acordă de către:

a) Președintele Republicii Moldova, pentru gradul special „general-maior de justiție”, la propunerea ministrului justiției;

b) ministrul justiției, pentru gradul special „colonel de justiție”, la propunerea directorului Administrației;

c) directorul Administrației, pentru ofițeri pînă la gradul special „locotenent-colonel de justiție” inclusiv pentru subofițerii din aparatul central al Administrației;

d) șefii subdiviziunilor subordonate Administrației, pentru corpul subofițerilor din subdiviziunile respective.

(5) Funcționarii publici cu statut special pot fi avansați în gradul special următor dacă au împlinit stagiul minim în gradul special deținut și dacă au fost apreciați în ultimii doi ani ai stagiului minim în gradul special cu cel puțin calificativul „bine”.

(6) Funcționarii publici cu statut special pot fi avansați în gradul special următor înaintea împlinirii stagiului minim, conform măsurii de stimulare prevăzute la art. 56 alin. (2) lit. f), o singură dată pe timpul activității în cadrul sistemului administrației penitenciare, dacă au fost apreciați în ultimul an cu calificativul „foarte bine” și dacă au efectuat jumătate din stagiul minim în gradul special deținut.

(7) Funcționarii publici cu statut special în activitate, care dețin gradul special „locotenent-colonel de justiție”, au o vechime în gradul special de minimum cinci ani și au fost încadrați, în această perioadă, cel puțin 3 ani în funcții prevăzute în statele de personal cu grad special maxim de „colonel de justiție” și care au fost apreciați în ultimii trei ani cu calificativul de cel puțin „bine”, la încetarea raporturilor de serviciu prin pensionare, în condițiile legii, pot fi avansați în gradul special „colonel de justiție”.

Articolul 38. Termenele de aflare în gradele speciale

(1) Termenele de aflare în gradele speciale în limitele funcției deținute se stabilesc după cum urmează:

- a) locotenent-colonel de justiție – 5 ani;
- b) maior de justiție – 4 ani;
- c) căpitan de justiție – 3 ani;
- d) locotenent-major de justiție – 3 ani;
- e) locotenent de justiție – 2 ani;
- f) plutonier-major de justiție – 5 ani;
- g) plutonier de justiție – 4 ani;
- h) sergent-major de justiție – 3 ani;
- i) sergent de justiție – 2 ani.

(2) Nu se stabilește un termen de aflare în gradele speciale „plutonier-adjutant de justiție”, „colonel de justiție” și „general-maior de justiție”.

(3) Gradul special „plutonier de justiție” poate fi acordat funcționarilor publici cu statut special de categoria B la absolvirea instituțiilor de învățămînt superior de profil, în urma prezentării actelor ce confirmă studiile respective, indiferent de termenul de deținere a gradului special precedent și de gradul special maxim prevăzut pentru funcția pe care o dețin.

(4) Gradul special „general-maior de justiție” poate fi acordat în virtutea funcției deținute, indiferent de termenul de deținere a gradului precedent.

Articolul 39. Acordarea și retragerea gradelor speciale

(1) Gradele speciale următoare, în cadrul aceleiași categorii, se acordă în ordinea ierarhică a gradelor și în limita gradului maxim prevăzut pentru funcția pe care o deține funcționarul public cu statut special.

(2) Gradele speciale, în cadrul aceleiași categorii, se acordă strict la expirarea termenelor prevăzute de art. 38, luând în considerare faptul că s-au îndeplinit condițiile legale privind avansarea în gradul special.

(3) Prezentarea pentru acordarea gradului special următor funcționarului public cu statut special nu se efectuează în perioada:

- a) acțiunii sancțiunii disciplinare;
- b) anchetei de serviciu;
- c) urmăririi penale;
- d) altor concedii decît cele de odihnă anuale, de studii și medicale.

(4) Trecerea subofițerilor în corpul ofițerilor se realizează prin concurs, în limitele posturilor prevăzute în statele de personal ale subdiviziunilor sistemului administrației penitenciare, dacă sînt îndeplinite condițiile prevăzute în prezenta lege.

(5) Funcționarilor publici cu statut special li se pot retrage gradele speciale doar prin decizie definitivă a instanței judecătorești.

Articolul 40. Condițiile de suplinire a funcțiilor publice cu statut special

(1) Funcțiile de execuție vacante din sistemul administrației penitenciare se ocupă prin concurs, la care pot participa persoanele care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 21.

(2) În situația neocupării posturilor vacante prevăzute la alin. (1), acestea pot fi ocupate prin transferul militarilor și funcționarilor publici cu statut special de la alte autorități publice de apărare națională, securitate a statului și ordine publică, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 21.

(3) Funcțiile de conducere vacante din sistemul administrației penitenciare se ocupă prin avansarea funcționarilor publici cu statut special, prin concurs. Pot participa la concurs pentru ocuparea posturilor vacante de conducere persoanele care au cel puțin 3 ani de experiență profesională în administrația publică în domeniul pentru care candidează.

(4) În situația în care posturile rămîn vacante, ca urmare a neocupării în condițiile prevăzute la alin. (3), acestea pot fi ocupate prin transferul militarilor și funcționarilor publici cu statut special de la alte autorități publice de apărare națională, securitate a statului și ordine publică, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 21.

Articolul 41. Categoriile de calificare

(1) Pentru funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare se stabilesc următoarele categorii de calificare:

- a) specialist de categoria superioară;

- b) specialist de categoria I;
- c) specialist de categoria II.

(2) Categoria de calificare „specialist de categoria II” se conferă funcționarului public cu statut special definitiv în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la îndeplinirea condițiilor specificate la art. 27 alin. (1) și (2), iar persoanelor specificate la art. 26 alin. (6) și (7) – la numirea lor în funcție, cu condiția că aceștia nu dețin categorii de calificare mai mari.

(3) Conferirea categoriei de calificare imediat superioare se face dacă funcționarul public cu statut special a obținut cel puțin calificativul „bine” la 3 evaluări anuale ale performanțelor profesionale sau calificativul „foarte bine” la ultimele 2 evaluări anuale ale performanțelor profesionale.

(4) Prin derogare de la prevederile alin. (3), funcționarului public cu statut special care deține categoria de calificare „specialist de categoria II” i se poate conferi categoria de calificare „specialist de categoria superioară” în cazul îndeplinirii unor misiuni de importanță deosebită și al obținerii calificativului „foarte bine” la ultimele 2 evaluări anuale ale performanțelor profesionale. Aprecierea caracterului deosebit al misiunii este de competența conducătorului cu drept de conferire a categoriilor de calificare.

(5) Funcționarul public cu statut special își păstrează categoria de calificare deținută în cazul transferului sau promovării în funcție, detașării, interimatului unei funcții publice cu statut special de conducere, precum și al reangajării în serviciul sistemului administrației penitenciare.

(6) Categoria de calificare se conferă de către persoana care are competența legală de numire în funcție a funcționarului public cu statut special, printr-un act administrativ. Categoria de calificare se consemnează în carnetul de muncă al funcționarului public cu statut special, iar copia actului administrativ prin care s-a conferit gradul de calificare se păstrează în dosarul personal al acestuia.

(7) Persoanelor transferate în sistemul administrației penitenciare din alte autorități publice de apărare națională, securitate a statului și ordine publică li se echivalează categoriile de calificare deținute cu categoriile de calificare prevăzute de prezenta lege, avînd în vedere și vechimea în categoriile de calificare respective.

(8) Funcționarului public cu statut special i se poate retrage categoria de calificare, prin hotărîre judecătorească definitivă, pentru săvîrșirea unor acțiuni ilegale ce prevăd răspundere penală, precum și în cazul în care categoria de calificare a fost conferită cu încălcarea legislației.

Secțiunea a 6-a. Formarea profesională a funcționarilor publici cu statut special

Articolul 42. Formarea profesională

(1) Funcționarii publici cu statut special debutanți au obligația să urmeze, în perioada de probă, cursuri de formare profesională inițială organizate de Administrație.

(2) Funcționarii publici cu statut special definitiv au obligația să urmeze un curs de perfecționare corespunzător postului în care au fost numiți, cu excepția celor încadrați potrivit prevederilor art. 25 alin. (1) și (2).

(3) Funcționarii publici cu statut special au obligația de a-și perfecționa, în mod continuu, abilitățile și pregătirea profesională și să participe la cursuri de formare profesională continuă. Formarea profesională a funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare se face pe baza cerințelor generale ale practicii administrației penitenciare și a cerințelor specifice necesare îndeplinirii atribuțiilor de serviciu corespunzătoare funcțiilor din sistemul administrației penitenciare.

Articolul 43. Organizarea și desfășurarea formării profesionale

(1) Metodologia de organizare și desfășurare a formării profesionale a funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și criteriile de evaluare a rezultatelor acesteia se stabilesc prin ordin al directorului Administrației.

(2) În cazurile în care formarea profesională se desfășoară în altă localitate decât cea de domiciliu, funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare beneficiază de drepturile de delegare prevăzute de prezenta lege și de alte acte normative.

(3) Pentru trimiterea la cursuri de formare profesională în străinătate, organizate sau finanțate de Administrație, funcționarii publici cu statut special susțin un concurs, în condițiile stabilite prin ordin al directorului Administrației.

Articolul 44. Drepturile și obligațiile aferente urmăririi formării profesionale

(1) Pe perioada în care funcționarul public cu statut special urmează cursuri de formare profesională continuă, organizate la inițiativa sau în interesul Administrației, acesta beneficiază de salariu mediu. Dacă durata acestora depășește 180 de zile calendaristice consecutive și funcționarul public cu statut special este scos din activitate, raporturile de serviciu se suspendă în circumstanțe ce nu depind de voința părților, fără plata salariului.

(2) Funcționarul public cu statut special din sistemul administrației penitenciare care urmează cursuri de formare profesională cu o durată ce depășesc 90 de zile într-un an calendaristic, precum și care urmează studii de masterat, organizate în țară sau în străinătate, cu excepția celor urmate pe cont propriu, și care în această perioadă dispune de drepturi salariale, semnează un angajament scris prin care se obligă să lucreze cel puțin trei ani în sistemul administrației penitenciare, după terminarea cursurilor respective.

Articolul 45. Cheltuielile privind formarea profesională

(1) Funcționarul public cu statut special din sistemul administrației penitenciare care nu respectă angajamentul prevăzut la art. 44 alin. (2), precum și în cazul în care funcționarul public cu statut special nu a absolvit din vina sa cursul de formare profesională, este obligat să restituie cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională, inclusiv salariul încasat pe această perioadă, calculate în condițiile legii.

(2) În cazul încetării raporturilor de serviciu ale funcționarului public cu statut special după finalizarea cursurilor de formare profesională și înainte de expirarea termenului de trei ani, acesta este obligat să restituie cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională proporțional cu perioada rămasă până la împlinirea acestuia.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) nu se aplică în cazul în care nerespectarea angajamentului se datorează unor motive neimputabile funcționarului public cu statut special sau în cazul transferului în alte autorități publice de apărare națională, securitate a statului și ordine publică.

(4) În cazul refuzului de a restitui cheltuielile suportate, acestea se încasează în baza hotărârii judecătorești, la cererea Administrației.

(5) Mijloacele financiare încasate se restituie la bugetul de stat.

Capitolul VIII

DREPTURILE, CONDIȚIILE DE MUNCĂ ȘI ÎNDATORIRILE FUNCȚIONARILOR PUBLICI CU STATUT SPECIAL

Secțiunea 1. Drepturile funcționarilor publici cu statut special

Articolul 46. Drepturile funcționarului public cu statut special

Funcționarului public cu statut special din sistemul administrației penitenciare îi este garantat dreptul la:

- a) retribuirea muncii și altor plăți aferente acesteia, în condițiile legii;
- b) ajutoare și alte drepturi bănești, ale căror cuantumuri se stabilesc prin lege sau alte acte normative;
- c) rații alimentare, în condițiile stabilite prin hotărâre de Guvern;
- d) servicii de asistență psihologică pentru el și pentru membrii lui de familie, atât pe durata activității profesionale, cât și după trecerea în rezervă;
- e) concedii;
- f) pensie, în condițiile Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne;
- g) indemnizații de transfer, de delegare sau detașare, precum și decontarea cheltuielilor de cazare în conformitate cu legislația;
- h) încadrarea activității în condiții deosebite, speciale sau alte condiții de muncă, potrivit legii;
- i) compensarea riscului profesional care rezultă din desfășurarea de activități în condiții grele și nocive sau deosebit de grele și deosebit de nocive;

- j) portul permanent al armei din dotare, în condițiile legii;
- k) despăgubiri acordate din bugetul Administrației, în cazul în care viața, sănătatea ori bunurile sale, ale soțului/soției și ale copiilor aflați la întreținerea sa sînt afectate în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu acestea. Despăgubirile menționate se acordă în condițiile stabilite prin hotărîre de Guvern.

Articolul 47. Identificarea funcționarului public cu statut special

(1) Funcționarul public cu statut special poartă uniformă și echipament specific, atribuite gratuit. Modelul uniformei, însemnele și normele de asigurare cu uniformă sînt aprobate de Guvern.

(2) Regulile de purtare a uniformei sînt stabilite de ministrul justiției.

(3) Legitimația de serviciu confirmă statutul și împuternicirile funcționarului public cu statut special, inclusiv dreptul de a purta armă. Modelul și ordinea de eliberare a legitimației de serviciu sînt stabilite de ministrul justiției.

(4) Funcționarul public cu statut special poate purta și semne distinctive ale Administrației și ale subdiviziunilor acesteia, atribuite gratuit, potrivit modului stabilit de ministrul justiției.

Articolul 48. Asigurarea de stat obligatorie

(1) Viața, sănătatea și capacitatea de muncă a funcționarului public cu statut special sînt supuse asigurării de stat obligatorii, din contul bugetului Administrației.

(2) Plata pentru asigurarea funcționarului public cu statut special nu se efectuează dacă evenimentul asigurat a survenit din cauza săvîrșirii de către acesta a:

- a) infracțiunii sau contravenției;
- b) faptei care constituie o consecință a consumului benevol de băuturi alcoolice, de substanțe narcotice, psihotrope sau alte substanțe cu efecte similare;
- c) actului de sinucidere sau a tentativei de sinucidere, dacă aceste acțiuni nu au fost provocate de o stare patologică sau de acțiuni de determinare la sinucidere;
- d) altor fapte ce nu au legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu.

(3) În caz de deces al funcționarului public cu statut special survenit în legătură cu exercițiul funcțiunii sau ca urmare a unei boli sau traume contractate în legătură cu exercitarea serviciului, se acordă o indemnizație unică în mărime de 120 de salarii lunare, conform ultimei funcții deținute, ce se achită în părți egale soțului/soției defunctului, copiilor minori, copiilor majori inapți de muncă și persoanelor aflate la întreținerea defunctului. Timp de 5 ani din ziua decesului, persoanelor care s-au aflat la întreținerea funcționarului public cu

statut special li se plătește o indemnizație lunară în mărime egală cu salariul lunar conform ultimei funcții deținute de acesta, iar la expirarea a 5 ani, se stabilește pensie în legătură cu pierderea întreținătorului, în modul prevăzut de legislație.

(4) În caz de pierdere a capacității de muncă în legătură cu exercițiul funcțiunii, funcționarului public cu statut special i se plătește o indemnizație unică, în funcție de gravitatea mutilării, în următoarele mărimi:

- a) ușoară – 3 salarii lunare;
- b) medie – 5 salarii lunare;
- c) gravă – 7 salarii lunare.

(5) În caz de eliberare din serviciu pe motiv de clasare ca fiind inapt pentru serviciu ca urmare a pierderii capacității de muncă în legătură cu exercițiul funcțiunii, funcționarului public cu statut special i se plătește o indemnizație unică determinată din calculul unui salariu mediu lunar pe parcursul ultimelor șase luni pînă la survenirea cazului asigurat, pentru fiecare procent de pierdere a capacității profesionale, calculată conform ultimei funcții deținute.

(6) În caz de încadrare în grad de dizabilitate a funcționarului public cu statut special survenit în exercițiul funcțiunii sau în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu, sau după încetarea serviciului în sistemul administrației penitenciare, însă ca urmare a unei afecțiuni din perioada serviciului, survenite în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu, în lipsă de temei pentru primirea pensiei pentru vechime în muncă, pînă la restabilirea capacității de muncă funcționarului public cu statut special i se plătește o compensație lunară, raportată la salariul lunar conform ultimei funcții deținute, în următoarele proporții:

- a) de 100% – pentru dizabilitatea severă;
- b) de 80% – pentru dizabilitatea accentuată;
- c) de 60% – pentru dizabilitatea medie.

(7) Funcționarul public cu statut special care primește compensația prevăzută la alin. (6) nu beneficiază concomitent și de pensia pentru încadrarea în gradul de dizabilitate.

(8) Funcționarului public cu statut special din sistemul administrației penitenciare care a decedat în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu i se acordă, post-mortem, pentru contribuție meritorie în cadrul sistemului administrației penitenciare, gradul special „plutonier adjutant de justiție” pentru subofițeri și gradul special următor pentru ofițeri, pînă la gradul special „colonel de justiție” inclusiv.

Articolul 49. Dreptul la asistență medicală și tratament

(1) Funcționarul public cu statut special beneficiază de asistență medicală și tratament gratuit (ambulatoriu și staționar).

(2) Asistența medicală se acordă în baza unui contract încheiat între Administrație cu instituțiile medico-sanitare ale Ministerului Afacerilor Interne,

cheltuielile suportate fiind asigurate din contul bugetului Administrației, prin transfer în contul instituției medico-sanitare respective a Ministerului Afacerilor Interne.

(3) Dacă asistența medicală nu poate fi acordată în instituțiile medico-sanitare ale Ministerului Afacerilor Interne, aceasta se acordă în altă instituție medico-sanitară publică, cu rambursarea cheltuielilor suportate din contul mijloacelor prevăzute în bugetul Administrației, în modul și în condițiile stabilite în contractul încheiat cu aceste instituții.

(4) Funcționarul public cu statut special este supus anual examenului medical profilactic în instituțiile medico-sanitare ale Ministerului Afacerilor Interne, în condițiile alin. (2).

(5) Tratamentul funcționarului public cu statut special peste hotarele Republicii Moldova poate fi efectuat, în caz de necesitate, în condițiile stabilite de Guvern.

(6) Funcționarul public cu statut special care a pierdut sau căruia i s-a diminuat capacitatea de muncă în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu beneficiază de tratament, iar în caz de necesitate, și de protezare gratuită în instituțiile medico-sanitare, în condițiile prevăzute la alin. (2).

(7) În cazurile în care maladia contractată sau trauma suportată de funcționarul public cu statut special este legată de încălcarea de către acesta a legislației ori de consumul băuturilor alcoolice, substanțelor narcotice, psihotrope sau alte substanțe cu efecte similare, tratamentul, cu excepția asistenței medicale de urgență, se achită din cont propriu.

(8) Funcționarii publici cu statut special eliberați din serviciu cu dreptul la pensie beneficiază de asistență medicală în conformitate cu Legea nr. 1585-XIII din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală.

(9) Soțul/soția și copiii minori ai funcționarului public cu statut special au dreptul la tratament în instituțiile medico-sanitare ale Ministerului Afacerilor Interne dacă polița de asigurare obligatorie este înregistrată la aceste instituții.

Articolul 50. Perioadele necontributive de activitate a funcționarilor publici cu statut special

Perioadele necontributive de activitate ale funcționarilor publici cu statut special în cadrul sistemului administrației penitenciare se stabilesc în conformitate cu Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat.

Articolul 51. Dreptul la asociere sindicală sau în alte organizații profesionale

(1) Pentru apărarea intereselor profesionale, economice, sociale și culturale, funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare au dreptul la asociere sindicală sau în alte organizații profesionale.

(2) Administrația încheie anual, în condițiile legii, cu reprezentanții funcționarilor publici cu statut special, la solicitarea acestora, acorduri colective care să cuprindă măsuri referitoare la:

- a) constituirea și folosirea fondurilor destinate îmbunătățirii condițiilor la locul de muncă;
- b) sănătatea și securitatea în muncă;
- c) programul zilnic de lucru;
- d) formarea profesională;
- e) alte măsuri decât cele prevăzute de lege, referitoare la protecția celor aleși în organele de conducere ale organizațiilor sindicale.

(3) Administrația și instituțiile subordonate vor furniza reprezentanților funcționarilor publici cu statut special informațiile necesare pentru încheierea contractelor colective de muncă, în condițiile legii.

(4) Funcționarii publici cu statut special se pot asocia și pot constitui asociații cu caracter profesional, umanitar, tehnico-științific, cultural și sportiv-recreativ, fără a aduce atingere exercitării atribuțiilor de serviciu.

Articolul 52. Garanțiile în caz de delegare, detașare ori trecere temporară în altă funcție

(1) Funcționarii publici cu statut special își păstrează, pe perioada delegării, detașării ori trecerii temporare în altă funcție, funcția, gradul special, vechimea în muncă, calculată cu avantaje, și drepturile salariale avute anterior, acordate conform prevederilor actelor normative privind salarizarea acestora.

(2) În situația în care înlesnirile la calcularea vechimii în muncă, precum și drepturile salariale corespunzătoare funcției pentru care este detașat sau, după caz, transferat temporar în altă funcție sînt mai mari, personalul prevăzut la alin. (1) beneficiază de aceste drepturi.

(3) Funcționarii publici cu statut special care au fost detașați din organele apărării naționale, securității statului și ordinii publice pentru exercitarea serviciului în alte structuri ale statului, cu menținerea în statele de personal ale structurilor menționate, care, în virtutea atribuțiilor de serviciu, au activat în penitenciare beneficiază de înlesnirile prevăzute la art. 55.

Articolul 53. Dreptul la locuință de serviciu

(1) Funcționarul public cu statut special din sistemul administrației penitenciare are dreptul, în limita disponibilului, la atribuirea unei locuințe de serviciu, dacă, în localitatea unde își desfășoară activitatea, el/ea sau soțul/soția nu beneficiază de locuință în proprietate ori nu li s-a atribuit locuință de către autoritățile administrației publice locale.

(2) Funcționarul public cu statut special, inclusiv soțul/soția acestuia, care a înstrăinat o locuință proprietate personală în localitatea în care își desfășoară activitatea, după data încadrării în sistemul administrației penitenciare, nu beneficiază de prevederile alin. (1).

Articolul 54. Dreptul la protecție din partea statului

(1) Instituțiile și organele specializate ale statului au obligația de a acorda protecție, la cerere, funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și membrilor de familie ai acestora, în cazul în care viața, integritatea corporală, demnitatea sau bunurile le sînt puse în pericol, în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu acestea.

(2) Conducerea Administrației sau, după caz, a instituțiilor subordonate este obligată să asigure personalului prevăzut la alin. (1) protecție împotriva amenințărilor, violențelor și faptelor contra libertății, cinstei și demnității cărora le-ar putea fi victimă în exercitarea funcției sau în legătură cu aceasta. Modalitățile de acordare a protecției se stabilesc prin decizie a directorului Administrației.

Articolul 55. Îlesnirile la calcularea vechimii în muncă în vederea acordării pensiei

Vechimea în muncă în vederea acordării pensiei funcționarilor publici cu statut special se calculează cu următoarele îlesniri:

a) o zi de serviciu în instituții penitenciare de tip închis, case de arest și în instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări în subteran se consideră ca 2 zile de serviciu;

b) 2 zile de serviciu în celelalte instituții penitenciare, în Administrație, precum și în subdiviziunile acesteia care își desfășoară activitatea în locurile de privațiune de libertate se consideră ca 3 zile de serviciu.

Articolul 56. Stimulările funcționarului public cu statut special

(1) Funcționarul public cu statut special este stimulat pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor, manifestarea spiritului de inițiativă, pentru activitate îndelungată și ireproșabilă în sistemul administrației penitenciare.

(2) Stimularea funcționarului public cu statut special poate fi sub formă de:

- a) mulțumire;
- b) premiu;
- c) revocare înainte de termen a sancțiunii disciplinare;
- d) decernare a diplomelor de onoare;
- e) expunere a fotografiei pe panoul de onoare;
- f) avansare în gradul special următor înaintea împlinirii stagiului minim;
- g) decorare cu arme cu incrustarea textului de decorare;
- h) decorare cu insigne ale Administrației;
- i) includere în Cartea de onoare a Administrației.

(3) Pentru succese deosebite în activitate, merite față de societate și față de stat, funcționarul public cu statut special poate fi decorat cu distincții de stat.

(4) Stimulările se înscriu în carnetul de muncă și în dosarul personal al funcționarului public cu statut special.

Articolul 57. Dreptul la indemnizații

(1) Funcționarului public cu statut special care se eliberează din sistemul administrației penitenciare în legătură cu stabilirea pensiei, împlinirea vârstei maxime de aflare în serviciu sau în cazul în care starea sănătății fizice și/sau psihice, constatată prin decizie a comisiei medicale specializate, nu îi mai permite acestuia să își îndeplinească atribuțiile corespunzătoare funcției deținute, i se acordă o indemnizație unică în corespundere cu vechimea calendaristică pentru stabilirea pensiei, realizată în autoritățile publice de apărare națională, securitate a statului și ordine publică, după cum urmează:

- a) de la 5 la 10 ani – în mărime de 6 salarii lunare;
- b) de la 10 la 15 ani – în mărime de 8 salarii lunare;
- c) de la 15 la 20 de ani – în mărime de 10 salarii lunare;
- d) de la 20 la 25 de ani – în mărime de 14 salarii lunare;
- e) de la 25 la 30 de ani – în mărime de 16 salarii lunare;
- f) 30 de ani și mai mult – în mărime de 18 salarii lunare.

(2) Acordarea indemnizației respective se consemnează în dosarul personal și în carnetul de muncă. În cazul în care funcționarul public cu statut special a primit indemnizația unică în condițiile specificate în alin. (1) și continuă să activeze în autoritățile publice de apărare națională, securitate a statului și ordine publică, la încetarea raporturilor de serviciu, indemnizația unică se acordă în mărimea care exclude mărimea indemnizației primite anterior.

(3) În caz de lichidare a Administrației sau a instituțiilor subordonate, de reducere a efectivului de personal sau de lichidare a funcției publice, funcționarii publici cu statut special care nu pot fi transferați vor fi eliberați din funcție cu plata unei indemnizații unice egale cu șase salarii medii lunare, precum și a unei indemnizații de șomer egale cu un salariu mediu lunar, în modul stabilit de lege.

(4) Indemnizațiile prevăzute în alin. (3) nu se acordă în cazul în care funcționarii publici cu statut special sînt eliberați din funcții în legătură cu reducerea personalului ori a lichidării Administrației sau a instituțiilor subordonate și beneficiază de pensie pentru vechime în muncă în conformitate cu actele legislative speciale, de pensie pentru limită de vîrstă. Funcționarilor publici cu statut special menționați în prezentul alineat li se plătește o indemnizație de eliberare din serviciu, calculată în conformitate cu prevederile art. 186 alin. (1) lit. a) din Codul muncii al Republicii Moldova, dar nu mai mică decît un salariu mediu lunar și nu mai mare decît șase salarii medii lunare.

(5) Funcționarilor publici cu statut special eliberați din sistemul administrației penitenciare din diverse motive, cu excepția celor prevăzute în alin. (1) din prezentul articol, în art. 81 alin. (1) lit. c)-e), art. 82 alin. (1) lit. a) și b), art. 83 alin. (1) și art. 84 în cazul funcționarilor publici cu statut special debutanți, care nu au vechimea în serviciu necesară pentru stabilirea pensiei li se acordă trei salarii lunare.

Articolul 58. Protecția socială a membrilor de familie

(1) Copiii funcționarului public cu statut special decedat în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu se înmatriculează în instituțiile de învățământ superior din țară și de peste hotare pentru pregătirea personalului de penitenciare, în cazul unui acord de colaborare, în afara concursului, cu condiția că aceștia corespund cerințelor de sănătate.

(2) Membrii familiei funcționarului public cu statut special decedat în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu pot beneficia de asistență medicală în instituțiile medico-sanitare ale Ministerului Afacerilor Interne pe baza polițelor de asigurare medicală obligatorie.

(3) Funeraliile funcționarului public cu statut special decedat în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu se efectuează din bugetul de stat, care se achită din contul subdiviziunii în care a activat.

Secțiunea a 2-a. Calcularea vechimii în serviciu pentru stabilirea sporului la salariu

Articolul 59. Vechimea în serviciu pentru stabilirea sporului la salariu pentru vechimea în muncă

(1) La calcularea vechimii în serviciu pentru stabilirea sporului la salariu pentru vechimea în muncă se includ, în corespundere cu vechimea calendaristică, următoarele perioade:

- a) serviciul în sistemul penitenciar;
- b) serviciul militar activ în Armata Națională a Republicii Moldova, Serviciul Grăniceri al Republicii Moldova, Departamentul Trupelor de Carabinieri, Departamentul de Protecție Civilă, alte formațiuni militare create în conformitate cu legislația Republicii Moldova;
- c) durata activității în Departamentul de Stat al Republicii Moldova pentru Problemele Militare;
- d) serviciul în organele securității statului, organele afacerilor interne, organele Centrului Național Anticorupție și a sistemului administrației penitenciare, Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI, în funcțiile corpului de comandă și în trupe;
- e) serviciul în organele afacerilor interne, în forțele armate, în organele securității de stat și în organele pentru situații excepționale ale fostei URSS;
- f) serviciul în organele afacerilor interne, în forțele armate, în organele securității de stat și în organele pentru situații excepționale ale altor state, în baza convențiilor și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;
- g) activitatea în ministere și departamente, instituții și organizații civile, cu menținerea în serviciul militar activ sau în statele organelor securității statului, organelor afacerilor interne, organelor Centrului Național Anticorupție și a sistemului administrației penitenciare;
- h) activitatea în calitate de angajați civili în instituțiile penitenciare;

i) aflarea în prizonerat, dacă acesta nu a fost benevol și dacă persoana aflată în captivitate nu a săvârșit infracțiuni împotriva Republicii Moldova;

j) durata aflării sub arest și ispășirii pedepselor, dacă persoanele au fost trase la răspundere penală sau supuse represiunilor și reabilite ulterior în mod neîntemeiat;

k) studiile în instituții de învățământ pentru apărare națională, securitate a statului și ordine publică, învățământ de zi;

l) studiile în instituțiile de învățământ superior civil, învățământ de zi, pentru persoanele din corpul ofițerilor și subofițerilor de penitenciare, dar nu mai mult de cinci ani, calculându-se 6 luni de serviciu special pentru un an de studii;

m) vechimea în muncă în ramurile civile înrudite cu specialitatea prevăzută pentru funcția deținută, calculându-se un an de serviciu special pentru doi ani de vechime în muncă, dar nu mai mult de zece ani de serviciu – pentru persoanele din corpul ofițerilor cu studii superioare;

n) durata aflării rezerviștilor la concentrări speciale, legate de participarea la acțiunile militare pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova între 2 martie 1992 și 13 august 1992;

o) alte perioade de activitate, în cazul în care sînt expres prevăzute de legislație.

(2) În caz de încadrare din nou la serviciu în funcții publice cu statut special în cadrul sistemului administrației penitenciare, la calcularea vechimii în serviciu pentru stabilirea sporului la salariu pentru vechimea în muncă se includ toate perioadele calculate anterior și perioadele nou stabilite.

(3) Constituie vechime în muncă în ramurile civile înrudite cu specialitatea funcției publice cu statut special deținute, orice perioadă de activitate, cu excepția celor de militar sau angajat cu statut special al organelor apărării naționale, securității statului și ordinii publice, la funcții pentru exercitarea cărora era obligatorie condiția existenței studiilor superioare de o anumită specializare, care este identică sau similară celei solicitate pentru deținerea funcției publice cu statut special, cu condiția ca persoana la momentul activității civile să fi avut studiile finisate. Nomenclatorul specialității funcțiilor publice cu statut special se aprobă de către Directorul Administrației.

Secțiunea a 3-a. Condițiile de muncă ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare

Articolul 60. Regimul și evidența timpului de muncă, garanțiile în caz de prestare a muncii peste durata normală a timpului de lucru

(1) Durata normală a programului de lucru este de 8 ore pe zi și de 40 de ore pe săptămână.

(2) Programul de lucru al personalului din serviciile a căror activitate impune prezența în serviciu mai mult de 8 ore se stabilește de către șefii subdiviziunilor, în raport cu necesitățile operative, asigurându-se respectarea duratei timpului de lucru săptămânal prevăzut la alin. (1).

(3) În cazul în care pentru anumite categorii profesionale durata programului normal de lucru este stabilită prin dispoziții legale specifice, se vor aplica aceste dispoziții legale.

(4) Durata zilei de muncă din ajunul zilelor de sărbătoare nelucrătoare se reduce cu o oră pentru toți funcționarii publici cu statut special, cu excepția celor care sînt implicați în serviciu diurn sau cărora li s-a stabilit o durată redusă a timpului de muncă.

(5) Remunerarea muncii prestate peste durata normală a timpului de muncă se reglementează în conformitate cu Codul muncii al Republicii Moldova.

(6) Nu se admite atragerea la lucru peste durata timpului de muncă a femeilor gravide și a femeilor care au copii în vîrstă de pînă la 3 ani.

(7) Prin derogare de la prevederile alin. (1), timpul de serviciu nenormat se stabilește pentru toate categoriile de funcționari publici cu statut special, în perioadele:

- a) de desfășurare a măsurilor legate de menținerea capacității de luptă;
- b) îndeplinirii serviciului de luptă, serviciului de zi, precum și de gardă, conform graficului;
- c) desfășurării exercițiilor și antrenamentelor;
- d) controlului, evaluării și inspectării organizării serviciului de luptă și de gardă, îndeplinirea misiunilor speciale, procesului de instruire;
- e) desfășurării măsurilor pentru eliberarea ostaticilor și combaterii actelor de terorism;
- f) de participare la lichidarea consecințelor accidentelor, catastrofelor și calamităților naturale;
- g) de efectuare a altor misiuni speciale.

(8) Administrația și instituțiile subordonate au obligația să țină, în modul stabilit, evidența timpului de muncă prestat efectiv de fiecare funcționar public cu statut special.

Articolul 61. Concediile

(1) Funcționarii publici cu statut special au dreptul la concediu de odihnă anual plătit, concediu suplimentar plătit și concediu neplătit, precum și la concedii sociale, prevăzute de legislația în vigoare.

(2) Funcționarii publici cu statut special, în funcție de vechimea în serviciu calendaristică, au dreptul la concediu de odihnă anual plătit, cu următoarea durată:

- a) cu vechimea de pînă la 5 ani – 35 de zile calendaristice;
- b) cu vechimea de la 5 pînă la 10 ani – 38 de zile calendaristice;
- c) cu vechimea de la 10 pînă la 15 ani – 40 de zile calendaristice;
- d) cu vechimea de la 15 pînă la 20 de ani – 42 de zile calendaristice;

e) cu vechimea de peste 20 de ani – 45 de zile calendaristice.

(3) Durata concediului de odihnă anual în anul încadrării și în anul eliberării se calculează prin împărțirea duratei concediului anual la 12 și înmulțirea numărului de zile cu numărul de luni complete de serviciu, cu excepția perioadei de concediu din cont propriu. Prevederile prezentului alineat nu se aplică la eliberarea din serviciu în legătură cu stabilirea pensiei.

(4) Concediul poate fi acordat integral sau divizat, cu condiția ca una dintre părți să nu fie mai mică de 14 zile calendaristice.

(5) În durata concediului de odihnă anual plătit nu se includ zilele de sărbătoare nelucrătoare.

(6) Pentru rezolvarea problemelor sociale și de trai, în cazul situațiilor excepționale în familie, calamități și intemperii, precum și din alte motive întemeiate, funcționarilor publici cu statut special li se acordă concediu suplimentar plătit, cu o durată de până la 10 zile calendaristice, care nu se includ în concediul de odihnă anual. Concediul în cauză poate fi acordat, indiferent de faptul dacă a fost sau nu folosit în anul curent concediul de odihnă anual plătit.

(7) Concediul de maternitate și concediul pentru îngrijirea copilului se acordă funcționarilor publici cu statut special conform dispozițiilor generale. Baza de calcul al indemnizațiilor de maternitate, al indemnizației pentru creșterea copilului și al indemnizației pentru îngrijirea copilului bolnav, precum și a indemnizației de maternitate acordate soției aflate la întreținerea funcționarului public cu statut special, o constituie venitul mediu lunar realizat de către funcționarul public cu statut special în ultimele 12 luni calendaristice anterioare lunii în care s-a produs evenimentul. Indemnizațiile se plătesc la locul de serviciu al funcționarului public cu statut special, din bugetul de stat. Perioada aflării funcționarului public cu statut special în concediul de maternitate și concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului se include în vechimea în serviciu în calcul calendaristic. Perioada concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului nu se include în vechimea în serviciu a funcționarului public cu statut special, fiind menținut însă locul de muncă al acestuia.

(8) Concediul suplimentar pentru caracterul deosebit sau nociv al serviciului reprezintă o înlesnire și se acordă unor categorii aparte de funcționari publici cu statut special, în scopul de a crea condiții pentru restabilirea completă a capacității de muncă. Dreptul la concediu suplimentar pentru caracterul deosebit sau nociv al serviciului îl au funcționarii publici cu statut special, ale căror condiții de serviciu necesită un grad înalt de încordare nervoasă, emoțională, mintală, fizică sau în cazul altor factori nefavorabili. Concediul suplimentar pentru caracterul deosebit sau nociv al serviciului se acordă pe o durată de până la 10 zile calendaristice. Modul și condițiile de acordare, cuantumul concret, precum și categoriile funcțiilor care beneficiază de concediul respectiv se stabilește prin regulament aprobat de Guvern.

Articolul 62. Reglementarea cadrului juridic de prestare a muncii

Modul de organizare a timpului de lucru, a pauzelor și evidența prezenței la serviciu a funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare se stabilește prin regulamente interne, aprobate de Administrație și de instituțiile subordonate acesteia.

Articolul 63. Securitatea și sănătatea în muncă

Funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare au dreptul, conform legislației, la condițiile de muncă corespunzătoare cerințelor de securitate și sănătate în muncă și la echipament individual de protecție gratuit.

Secțiunea a 4-a. Îndatoririle funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare

Articolul 64. Obligațiile funcționarului public cu statut special

(1) Funcționarul public cu statut special din sistemul administrației penitenciare are următoarele obligații:

- a) să cunoască și să respecte prevederile Constituției Republicii Moldova, legilor și altor acte normative, precum și să apere valorile democrației;
- b) să respecte și să protejeze viața, sănătatea și demnitatea persoanelor private de libertate, drepturile și libertățile acestora;
- c) să împiedice orice acțiune care presupune discriminare pe criterii de etnie, rasă, limbă, naționalitate, sex, vîrstă, apartenență sindicală, convingeri politice, religie ș.a.;
- d) să execute, cu profesionalism și în termene oportune, toate atribuțiile de serviciu stabilite prin fișa postului și alte acte normative care reglementează activitatea sistemului administrației penitenciare;
- e) să fie disciplinat, respectuos și corect față de șefi, colegi sau subalterni și să respecte ierarhia conferită de funcția și gradul special deținute;
- f) să informeze conducătorii ierarhici și celelalte autorități abilitate cu privire la infracțiunile de care a luat cunoștință în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu serviciul, îndeosebi cu privire la faptele de corupție;
- g) să manifeste preocupare și interes pentru perfecționarea nivelului de dezvoltare profesională;
- h) să păstreze secretul de stat și de serviciu, confidențialitatea informațiilor sau documentelor care au acest caracter, în condițiile legii, precum și să respecte Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal;
- i) să se abțină de la exprimarea sau manifestarea convingerilor politice în exercitarea atribuțiilor ce îi revin;
- j) să se conformeze dispozițiilor date de conducătorii cărora le este subordonat direct, cu respectarea prevederilor art. 18 alin. (3);
- k) să respecte întocmai programul de muncă;
- l) să se prezinte la serviciu conform programului de muncă stabilit, precum și în afara acestuia, în situații temeinic justificate;

m) să informeze conducătorul ierarhic despre existența unui conflict de interese privind exercitarea atribuțiilor de serviciu, în condițiile legii;

n) să se prezinte, de îndată, la subdiviziunea din care face parte în situații de catastrofe, calamități, alarmare ca urmare a revoltelor în penitenciar, evadărilor, părăsirii locurilor de deținere sau alte tulburări de amploare ale activităților în instituțiile penitenciare;

o) să acționeze conform legii la instituirea stării de urgență sau a stării de asediu ori în caz de mobilizare și război;

p) în cazul producerii uneia dintre situațiile prevăzute la lit. n) și o), dacă se află într-o altă localitate, se va prezenta la cea mai apropiată subdiviziune a Administrației, informând superiorii săi despre aceasta;

q) să informeze conducătorul ierarhic despre existența în subdiviziunea în care își desfășoară activitatea a unor persoane private de libertate care au calitatea de soț/soție sau rude pînă la gradul II, inclusiv cu acesta ori cu soțul/soția, în cazul în care iau cunoștință de aceste situații;

r) să aibă o atitudine responsabilă față de legitimația de serviciu, armă, mijloacele speciale din dotare și față de alte bunuri transmise în scopul exercitării atribuțiilor;

s) să aducă la cunoștința subdiviziunii resurse umane modificările privind domiciliul, după caz, reședința, precum și schimbările intervenite în starea civilă sau date relevante din punct de vedere profesional.

(2) După eliberarea din serviciu, persoana este obligată să păstreze, în condițiile prevăzute de legislație, secretul de stat și alte informații cu accesibilitate limitată, secretul surselor de informații și al activităților desfășurate. Această obligație se menține pe durata de secretizare a informației, stabilită de legislație.

Articolul 65. Interdicțiile funcționarului public cu statut special

(1) Funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare le este interzis:

a) să dispună, să exercite, să instige ori să tolereze acte de tortură sau orice forme de tratament inuman ori degradant asupra persoanelor aflate în instituțiile penitenciare;

b) să primească, să solicite ori să accepte, direct sau indirect, pentru sine ori pentru alte persoane, în considerarea calității lor oficiale, cadouri, bani, împrumuturi sau orice alte valori ori servicii;

c) să intervină pentru soluționarea unor cereri sau lucrări care nu sînt de competența lor ori nu le-au fost repartizate de conducătorii direcți sau care nu sînt activități specifice funcției în care au fost numiți;

d) să utilizeze în interese personale sau în alte scopuri decît cele de serviciu mijloacele financiare, tehnico-materiale, informaționale și alte bunuri ale statului, precum și informația de serviciu pusă la dispoziția lor pentru exercitarea funcțiilor ori la care au acces în virtutea acestora;

e) să abuzeze de calitatea oficială și să compromită, prin activitatea lor privată ori publică, prestigiul funcției sau al autorității din care fac parte;

f) să recurgă la forță sau la folosirea mijloacelor de imobilizare împotriva persoanelor private de libertate, în alte condiții decât cele expres prevăzute de lege;

g) să facă parte din partide și alte organizații social-politice sau să desfășoare propagandă în favoarea acestora;

h) să adere la organizații interzise prin lege;

i) să organizeze și să participe la greve.

(2) La angajare în sistemul administrației penitenciare, persoana ia cunoștință, contra semnătură, de restricțiile și interdicțiile impuse prin prezenta lege și de alte acte normative care reglementează activitatea funcționarului public cu statut special din sistemul administrației penitenciare.

Articolul 66. Conflictul de interese în activitatea funcționarului public cu statut special

(1) Funcționarii publici cu statut special sînt în conflict de interese dacă se află în una dintre următoarele situații:

a) sînt chemați să rezolve cereri, să ia decizii sau să participe la luarea deciziilor cu privire la persoane fizice cu care sînt soț/soție, rude de gradul I sau, după caz, persoane fizice și juridice față de care au obligații patrimoniale sau calitate de creditor al acestora;

b) sînt chemați să participe în cadrul unor comisii constituite, conform legii, din care face parte soțul/soția sau o rudă de pînă la gradul II inclusiv;

c) interesele lor patrimoniale, ale soțului/soției sau rudelor lor de gradul I pot influența deciziile pe care trebuie să le ia în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

(2) Funcționarul public cu statut special nu poate exercita o funcție publică în subordinea nemijlocită a soțului/soției, a unei rude pînă la gradul II inclusiv (părinte, frate, soră, fiu, fiică) sau a unei rude prin afinitate (părinte, frate și soră a soțului/soției) în cadrul aceleiași subdiviziuni a sistemului administrației penitenciare.

(3) Persoanele care se află în situațiile prevăzute la alin. (2) vor întreprinde acțiuni în vederea încetării raporturilor ierarhice nemijlocite în termen de una lună.

(4) În cazul în care condițiile alin. (3) nu se respectă, funcționarul public cu statut special se transferă într-o funcție care ar exclude o astfel de subordonare, iar dacă transferul nu este posibil, acesta este eliberat din funcția deținută în temeiul art. 82 alin. (1) lit. d).

Articolul 67. Incompatibilitatea calității de funcționar public cu statut special

(1) Calitatea de funcționar public cu statut special este incompatibilă cu orice altă funcție publică decât cea în care a fost numit.

(2) Funcționarul public cu statut special nu este în drept să desfășoare alte activități remunerate:

a) în cadrul autorităților publice, cu excepțiile prevăzute de lege;

b) în funcție de demnitate publică sau în funcție din cadrul cabinetului persoanei care exercită funcție de demnitate publică, cu excepția cazului în care raporturile de serviciu sînt suspendate pe perioada respectivă, în condițiile legii;

c) prin contract individual de muncă sau prin alt contract cu caracter civil, în cadrul societăților comerciale, cooperativelor, întreprinderilor de stat sau municipale, precum și al organizațiilor necomerciale, din sectorul public sau privat, a căror activitate este controlată, subordonată sau în anumite privințe este de competența autorității în care el este angajat, cu excepția activităților științifice, didactice, de creație și de reprezentare a statului în societățile economice. Cumularea acestor activități se aplică în mod de similar celor prevăzute de Guvern pentru funcționari publici.

(3) Funcționarul public cu statut special nu este în drept să desfășoare activitate de întreprinzător, cu excepția calității de fondator al societății comerciale, ori să înlesnească, în virtutea funcției sale, activitatea de întreprinzător a persoanelor fizice și juridice.

(4) Funcționarul public cu statut special poate cumula, în cadrul autorității publice în care își desfășoară activitatea, atribuțiile funcției sale cu atribuțiile funcției publice temporar vacante, fapt confirmat prin actul administrativ al conducătorului.

(5) Funcționarul public nu poate fi mandatar al unor terțe persoane în autoritatea publică în care își desfășoară activitatea, inclusiv în ceea ce privește efectuarea unor acte în legătură cu funcția publică pe care o exercită.

(6) Alte incompatibilități și conflicte de interese se stabilesc prin legislație specială.

(7) Situația de incompatibilitate prevăzută la alin.(2) și (5) urmează să înceteze pe parcursul unei luni din momentul apariției acesteia. Dacă nu a eliminat situația de incompatibilitate în termenul prevăzut, funcționarul public este destituit din funcție.

Articolul 68. Obligativitatea declarării averii și intereselor personale

La acordarea gradului special primar, la numirea și eliberarea dintr-o funcție de conducere, precum și la încetarea raporturilor de serviciu, funcționarul public cu statut special din sistemul administrației penitenciare este obligat să prezinte, în condițiile legii, declarații cu privire la avere și interesele personale.

Capitolul IX

MODIFICAREA, PUNEREA LA DISPOZIȚIE, SUSPENDAREA DIN FUNCȚIE ȘI ÎNCETAREA RAPORTURILOR DE SERVICIU

Secțiunea 1. Raporturile de serviciu ale funcționarilor publici cu statut special

Articolul 69. Raporturile de serviciu ale funcționarilor publici cu statut special

(1) Raporturile de serviciu ale funcționarului public cu statut special se nasc și se exercită odată cu emiterea actului administrativ de numire în funcție și se pot modifica, suspenda sau înceta numai în cazurile și în condițiile prezentei legi.

(2) Raporturile de serviciu ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare sînt de subordonare ierarhică.

(3) Raporturile de serviciu ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare nu pot înceta prin demisie la instituirea stării de urgență sau a stării de asediu ori în caz de mobilizare și de război.

Secțiunea a 2-a. Modificarea raporturilor de serviciu

Articolul 70. Delegarea

(1) Funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare pot fi delegați pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu specifice funcției deținute, fără acordul în scris al acestora, de către directorul Administrației sau, după caz, de către șefii instituțiilor din subordine, să îndeplinească anumite activități în interesul subdiviziunii unde este încadrat, în aceeași localitate sau în altă localitate, pe o perioadă de cel mult 60 de zile calendaristice.

(2) Funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare pot fi delegați mai mult de 60 de zile calendaristice neînterupt pe parcursul unui an, cu acordul scris al acestora.

Articolul 71. Detașarea, trecerea temporară în altă funcție, interimatul funcției de conducere

(1) Detașarea se dispune cu acordul în scris al funcționarului public cu statut special în interesul autorității publice în care urmează să-și desfășoare activitatea, situată în aceeași localitate sau în altă localitate, prin ordin al ministrului justiției sau al directorului Administrației, conform competenței, pe o perioadă de cel mult șase luni într-un an. Detașarea pe o perioadă mai mare de șase luni poate avea loc în situații excepționale, durata căreia nu va depăși doi ani.

(2) Funcționarul public cu statut special este în drept să refuze detașarea din următoarele motive:

- a) graviditate;
- b) își crește singur copilul minor;
- c) detașarea se face într-o localitate în care nu i se asigură condiții de trai;
- d) alte motive temeinice care justifică refuzul de a fi detașat.

(3) Trecerea temporară în altă funcție echivalentă se poate dispune fără acordul funcționarului public cu statut special în caz de forță majoră sau cu acordul acestuia în calitate de măsură de protecție a funcționarului public cu statut special. Durata exercitării temporare a altei funcții nu poate depăși 30 zile din data încetării cauzelor care au servit temei de trecere temporară în altă funcție a funcționarului public cu statut special.

(4) Funcționarii publici cu statut special ai corpului de ofițeri pot asigura interimatul funcțiilor de conducere în subdiviziunea în care sînt încadrați sau în care au fost detașați. Asigurarea interimatului funcției de conducere se poate face pentru o perioadă de maximum șase luni și se poate prelungi, cu acordul scris al acestora, potrivit competențelor, cu încă șase luni. Pe perioada respectivă, funcționarii publici cu statut special din corpul de ofițeri beneficiază de drepturile salariale pentru funcția în care sînt împuterniciți, dacă acestea sînt mai mari decît cele ale funcției deținute.

Articolul 72. Transferul funcționarilor publici cu statut special

(1) Funcționarii publici cu statut special definitiv pot fi transferați în cadrul sistemului administrației penitenciare, la cerere sau în interesul serviciului, cu acordul lor în scris, în aceeași ori în altă funcție prevăzută cu un coeficient de ierarhizare identic sau inferior.

(2) Funcționarii publici cu statut special transferați în interesul serviciului beneficiază de drepturile prevăzute de legislație.

Articolul 73. Revocarea din funcția de conducere și numirea într-o altă funcție

(1) Revocarea din funcția de conducere și numirea într-o altă funcție se dispun, conform competențelor prevăzute la art. 31, în cazul în care nu mai sînt îndeplinite condițiile necesare pentru îndeplinirea funcției de conducere, prin exercitarea necorespunzătoare a atribuțiilor manageriale privind organizarea eficientă, comportamentul și comunicarea, asumarea responsabilităților și aptitudinile manageriale.

(2) La verificarea organizării eficiente a activității vor fi avute în vedere, în principal, următoarele criterii: folosirea adecvată și eficientă a resurselor umane, materiale și financiare, evitarea pierderilor, evaluarea necesităților, gestionarea situațiilor de criză, raportul dintre resursele investite și rezultatele obținute, gestionarea informațiilor, organizarea formării profesionale și repartizarea sarcinilor.

(3) La verificarea comportamentului și comunicării vor fi avute în vedere, în principal, comportamentul și comunicarea cu subalternii, cu persoanele aflate în stare de detenție, cu alte persoane sau instituții cu care se intră în contact, precum și cu mass-media, asigurarea accesului la informațiile de interes public și transparența decizională.

(4) La verificarea asumării responsabilității vor fi avute în vedere, în principal, modul de îndeplinire a atribuțiilor prevăzute de lege și regulamente,

implementarea strategiilor naționale și sectoriale în domeniu și modul în care sînt respectate drepturile persoanelor private de libertate, precum și celelalte dispoziții legale privind executarea pedepselor.

(5) La verificarea aptitudinilor manageriale vor fi avute în vedere, în principal, capacitatea de organizare, capacitatea rapidă de decizie, rezistența la stres, autoperfecționarea, capacitatea de analiză, sinteză, previziune, strategie și planificare pe termen scurt, mediu și lung, inițiativa și capacitatea de adaptare rapidă.

(6) Ordinul de revocare din funcția de conducere poate fi contestat în instanța de contencios administrativ competentă, în condițiile legii.

Secțiunea a 3-a. Punerea la dispoziție și suspendarea din funcție

Articolul 74. Punerea la dispoziție în cazurile neimputabile

Funcționarii publici cu statut special rămași neîncadrați în funcții din diferite cauze neimputabile sînt puși la dispoziția Administrației, potrivit competențelor. Pe această perioadă beneficiază de salariul de bază avut și de celelalte drepturi bănești cuvenite pentru activitatea desfășurată. Situația ofițerilor și subofițerilor puși la dispoziție se soluționează în termen de două luni, la finele căora se ia decizia de menținere în serviciu sau de întrerupere a raporturilor de serviciu.

Articolul 75. Suspendarea raporturilor de serviciu

(1) Suspendarea raporturilor de serviciu presupune încetarea îndeplinirii pentru o anumită perioadă a atribuțiilor de serviciu de către funcționarul public cu statut special. Pe timpul suspendării, funcționarul public cu statut special din sistemul administrației penitenciare nu beneficiază de drepturile prevăzute de prezenta lege, cu excepția plăților asiguratorii prevăzute de art. 48 și indemnizațiilor prevăzute de art. 57 și alin. (7) art. 61 și este obligat să predea armamentul din dotare și legitimația de serviciu. În caz de încetare a raporturilor de serviciu în perioada suspendării raporturilor de serviciu se aplică prevederile secțiunii a 4-a capitolul 9 al prezentei legi, fără a fi necesară reîncadrarea persoanei.

(2) Suspendarea raporturilor de serviciu poate interveni în circumstanțe ce nu depind de voința părților, prin acordul părților sau la inițiativa uneia dintre părți.

(3) Suspendarea raporturilor de serviciu se aprobă sau, după caz, se constată, prin actul administrativ al conducătorului care are competența legală de numire în funcție.

(4) Suspendarea raporturilor de serviciu se consemnează în dosarul personal și în carnetul de muncă.

Articolul 76. Suspendarea raporturilor de serviciu în circumstanțe ce nu depind de voința părților

Raporturile de serviciu se suspendă în circumstanțe ce nu depind de voința părților în caz de:

- a) arest preventiv al funcționarului public cu statut special, inclusiv arestul la domiciliu sau în cazul aplicării arestului contravențional;
- b) înregistrare în calitate de concurent electoral;
- c) concediu suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vîrstă de la 3 la 6 ani;
- d) boală sau traumatism, dacă funcționarul se află în concediu medical neîntrerupt pe o perioadă de peste 120 zile neîntrerupte pe parcursul unui an, sau pentru cazurile prevăzute de lege un an, și nu există o concluzie a comisiei medicale specializate privind inaptitudinea exercitării serviciului;
- e) carantină;
- f) forță majoră, confirmată în modul stabilit, ce nu impune încetarea raporturilor de serviciu;
- g) survenire a circumstanțelor prevăzute la art. 44 alin. (1);
- h) în alte cazuri prevăzute de legislație.

Articolul 77. Suspendarea raporturilor de serviciu de către Administrație

(1) Raporturile de serviciu pot fi suspendate de către Administrație în următoarele cazuri:

- a) la cererea organelor de control sau de drept, conform legislației în vigoare;
- b) trimiterea în instanța de judecată a dosarului penal privind comiterea de către funcționarul public cu statut special a unei infracțiuni, pînă la rămînerea definitivă a hotărîrii judecătorești;
- c) pe durata anchetei de serviciu în privința funcționarului public cu statut special, dacă exercitarea în continuare a atribuțiilor de către acesta ar putea afecta desfășurarea obiectivă a anchetei și rezultatele acesteia;
- d) în caz de dispariție – pînă la declararea dispariției fără urmă sau declararea decesului, în modul stabilit de lege;
- e) concediu neplătit, în condițiile legii;
- f) în alte cazuri prevăzute de lege.

(2) Funcționarii publici cu statut special ale căror raporturi de serviciu au fost suspendate, la reîncadrare în funcție, pot beneficia de drepturi bănești în condițiile și în cazurile prevăzute de lege.

Articolul 78. Suspendarea raporturilor de serviciu la cererea funcționarului public cu statut special

(1) La cererea funcționarului public cu statut special, raporturile de serviciu se suspendă în caz de:

- a) desfășurare a unei activități în cadrul unor organisme sau instituții internaționale pe o perioadă nu mai mare de 3 ani, cu acordul Administrației;
- b) concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani;

c) îngrijire a unui membru de familie, cu durata de pînă la un an, conform certificatului medical;

d) în alte circumstanțe prevăzute de lege.

(2) Cererea de suspendare a raporturilor de serviciu se depune în scris, cu cel puțin 5 zile înainte de data de la care se solicită suspendarea.

Articolul 79. Reîncadrarea în funcție a funcționarului public cu statut special în urma suspendării raporturilor de serviciu

(1) În cazurile în care motivele suspendării raporturilor de serviciu încetează sau, după caz, la sfîrșitul perioadei pentru care a fost aprobată cererea de suspendare, funcționarul public cu statut special este reîncadrat în funcția exercitată înainte de suspendare sau într-o funcție echivalentă vacantă ori temporar vacantă dacă cea anterioară nu mai există. Dacă în cadrul subdiviziunii nu există funcție echivalentă vacantă ori temporar vacantă, cu acordul în scris al funcționarului public cu statut special, acesta poate fi reîncadrat într-o funcție de nivel inferior în cadrul subdiviziunii sau într-o funcție echivalentă în cadrul sistemului administrației penitenciare, iar dacă funcționarul nu acceptă transferul, acesta este eliberat din funcție în condițiile art. 82 alin. (1) lit. a) sau b).

(2) Reîncadrarea funcționarului public cu statut special în funcție înainte de expirarea perioadei pentru care a fost aprobată suspendarea raporturilor de serviciu se face la cererea acestuia, depusă cu cel puțin 14 zile înainte de reîncadrare.

(3) Reîncadrarea funcționarului public cu statut special în condițiile alin. (1) și (2) se dispune prin act administrativ al conducătorului care are competența legală de numire în funcție.

(4) Pe perioada suspendării raporturilor de serviciu, Administrația și instituțiile subordonate acesteia au obligația să rezerve funcția publică. Ocuparea acesteia de către o altă persoană se face pe o perioadă determinată. Pe perioada suspendării, raporturile de serviciu nu pot înceta și nu pot fi modificate decît la inițiativa sau cu acordul funcționarului public cu statut special respectiv, cu excepția încetării raporturilor de serviciu în circumstanțe ce nu depind de voința părților.

Secțiunea a 4-a. Încetarea raporturilor de serviciu

Articolul 80. Încetarea raporturilor de serviciu

(1) Raporturile de serviciu încetează în următoarele cazuri:

- a) în circumstanțe ce nu depind de voința părților;
- b) eliberare din funcție;
- c) destituire din funcție;
- d) demisie.

(2) La încetarea raporturilor de serviciu, funcționarul public cu statut special este obligat, în termen de pînă la 10 zile calendaristice, să transmită gestiunea funcției.

(3) Drepturile bănești cuvenite, altele decît drepturile salariale, se achită în termen de 30 de zile de la data încetării raporturilor de serviciu, cu excepția cazurilor ce nu depind de voința părților.

Articolul 81. Încetarea raporturilor de serviciu în circumstanțe ce nu depind de voința părților

(1) Raporturile de serviciu încetează în circumstanțe ce nu depind de voința părților în următoarele cazuri:

- a) decesul funcționarului public cu statut special;
- b) rămînerea definitivă a hotărîrii judecătorești prin care persoana este declarată dispărută fără urmă sau decedată;
- c) pierderea cetățeniei Republicii Moldova;
- d) ca urmare a constatării, prin hotărîre judecătorească definitivă, a nulității absolute a actului administrativ de numire în funcția publică cu statut special;
- e) ca urmare a privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, ca pedeapsă de bază sau ca pedeapsă complementară, în temeiul hotărîrii judecătorești definitive;
- f) împlinirea vârstei maxime de aflare în serviciu prevăzută la art. 87;
- g) la expirarea termenului pentru care funcția publică cu statut special a fost ocupată pe o perioadă determinată sau în cazul reîncadrării funcționarului public cu statut special înainte de expirarea perioadei pentru care a fost aprobată suspendarea raporturilor de serviciu;
- h) ca urmare a restabilirii în funcție a unui funcționar public cu statut special eliberat sau concediat ilegal, de la data rămîinerii definitive a hotărîrii instanței de judecată prin care s-a dispus restabilirea, dacă după restabilire se refuză transferul într-o altă funcție;
- i) forță majoră, confirmată în modul stabilit, care exclude posibilitatea continuării raporturilor de serviciu.

(2) Încetarea raporturilor de serviciu în circumstanțe ce nu depind de voința părților se face în termen de 5 zile lucrătoare de la intervenirea sau aducerea la cunoștința Administrației a cazului respectiv, prin actul administrativ al angajatorului.

Articolul 82. Încetarea raporturilor de serviciu în caz de eliberare din funcție

(1) Funcționarul public cu statut special este eliberat din funcție prin act administrativ semnat de angajator, care i se comunică în termen de cinci zile lucrătoare de la emitere, însă anterior datei eliberării din funcția publică cu statut special, în următoarele cazuri:

- a) lichidarea subdiviziunii ori mutarea acesteia în altă localitate, în cazul în care funcționarul public cu statut special nu acceptă să o urmeze;
- b) reducerea personalului subdiviziunii prin desființarea unor posturi de natura celui ocupat de funcționarul public cu statut special în cauză, ca urmare a

reorganizării, în cazul în care acesta refuză propunerea conducerii subdiviziunii sau a Administrației de trecere în altă funcție echivalentă;

c) starea sănătății fizice și/sau psihice a funcționarului public cu statut special, constatată prin decizie a comisiei medicale specializate, nu îi mai permite acestuia să își îndeplinească atribuțiile corespunzătoare funcției deținute;

d) ca urmare a imposibilității transferului funcționarului public aflat în situația specificată la art. 66 alin. (4);

e) ca urmare a transferului într-o altă autoritate publică de apărare națională, securitate a statului și ordine publică, cu respectarea reglementărilor legale specifice instituției la care solicită transferul, cu acordul ambelor autorități.

f) este declarat necorespunzător din punct de vedere profesional, în calitate de funcționar public cu statut special debutant, sau este notat cu calificativul „nesatisfăcător”, în calitate de funcționar public cu statut special definitiv, în condițiile prezentei legi.

(2) În cazul eliberării din funcția publică în condițiile alin. (1) lit. a) și b), funcționarul public cu statut special va fi preavizat în acest sens cu două luni înainte, iar în restul cazurilor – cu 15 zile calendaristice. Termenul de preavizare nu include perioada aflării funcționarului public cu statut special în concediu de odihnă anual, în concediu de studii, precum și în concediu medical.

(3) În perioada de preaviz, funcționarului public cu statut special îi poate fi redus programul de muncă cu pînă la două ore zilnic, fără reducerea salariului cuvenit.

(4) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. a) și b), în perioada de preaviz, dacă în cadrul sistemului administrației penitenciare există funcție publică cu statut special vacantă sau temporar vacantă corespunzătoare, funcționarul public cu statut special este transferat, în interesul serviciului sau la cerere, în această funcție. Funcționarul public cu statut special de conducere are prioritate la ocuparea unei funcții vacante sau temporar vacante de nivel inferior.

(5) În cazul eliberării funcționarilor publici cu statut special în temeiul alin. (1) lit. a) și b), Administrația și instituțiile subordonate sînt obligate să prezinte, în modul stabilit, cu 2 luni înainte de eliberare, agenției teritoriale pentru ocuparea forței de muncă informațiile privind funcționarii publici cu statut special care urmează a fi disponibilizați.

(6) Nu se admite eliberarea funcționarului public cu statut special în perioada aflării lui în concediu de odihnă anual, în concediu de studii, în concediu medical, în perioada concediului de maternitate, concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vîrstă de la 3 la 6 ani, precum și în perioada detașării, cu excepția cazului de lichidare a subdiviziunii.

(7) În cazul reducerii efectivului de personal sau lichidării de funcții, nu pot fi înființate posturi similare celor lichidate pe parcursul unui an din momentul în care au avut loc schimbările respective.

Articolul 83. Destituirea din funcție

(1) Funcționarul public cu statut special este concediat din funcție prin act administrativ semnat de angajator, care i se comunică în termen de cinci zile lucrătoare de la emitere, cu excepția lit. a) – în cazul respectiv se aplică prevederile art. 93 alin. (4), însă anterior datei concedierii din funcția publică cu statut special, prevăzute de prezenta lege, în următoarele cazuri:

- a) i s-a aplicat sancțiunea disciplinară a concedierii din funcție;
- b) a fost condamnat prin hotărîre judecătorească definitivă pentru săvîrșirea de infracțiuni sau liberat de răspundere penală în cazurile menționate la art. 53 din Codul penal al Republicii Moldova;
- c) a prezentat documente false și/sau informații denaturate sau a tăinuit fapte care ar împiedica angajarea în funcția publică cu statut special, prevăzute de prezenta lege;
- d) dacă s-a ivit un motiv legal de incompatibilitate, iar funcționarul public cu statut special nu acționează pentru încetarea acesteia în termen de o lună;
- e) a refuzat depunerea jurămîntului de credință prevăzut la art. 30 alin. (2);
- f) a absentat nemotivat de la serviciu timp de patru ore consecutive pe parcursul unei zile lucrătoare;

(2) Nu se admite concedierea funcționarului public cu statut special în perioada aflării lui în concediu de odihnă anual, în concediu de studii, în concediu medical, în perioada concediului de maternitate, concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vîrstă de la 3 la 6 ani, precum și în perioada detașării, cu excepția cazului de lichidare a subdiviziunii.

(3) Ordinul de concediere din funcție poate fi contestat în instanța de contencios administrativ.

Articolul 84. Demisia

(1) Funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare au dreptul de a solicita, în scris, încetarea raporturilor de serviciu prin demisie.

(2) Demisia are loc și în cazul încetării raporturilor de serviciu la împlinirea vechimii în muncă ce permite funcționarilor publici cu statut special dreptul la pensie.

(3) Demisia produce efecte după 14 zile calendaristice de la data înregistrării cererii, dacă funcționarul public cu statut special în cauză și directorul Administrației sau, după caz, conducătorul instituției din subordinea acesteia nu au convenit alt termen mai scurt.

(4) În cazul funcțiilor de conducere, demisia survine după 30 de zile calendaristice de la data înregistrării cererii.

(5) În cazul demisiei funcționarului public cu statut special în legătură cu pensionarea, în perioada aflării acestuia în concediu pentru îngrijirea copilului, înmatricularea într-o instituție de învățămînt, trecerea cu traiul în altă localitate,

angajatorul va accepta demisia în termenul indicat în cerere, în limitele perioadelor stabilite la alin. (3) sau (4), după caz.

(6) Funcționarul public cu statut special poate retrage cererea de demisie, dar numai pînă la împlinirea termenului de la care cererea produce efecte.

(7) Demisia poate avea loc și în perioadele stipulate în art. 83 alin. (2).

Articolul 85. Rezerva sistemului administrației penitenciare

(1) Sînt considerați în grupa de rezervă a sistemului administrației penitenciare, funcționarii publici cu statut special definitiv care, la încetarea raporturilor de serviciu din cadrul sistemului administrației penitenciare, nu au atins vîrsta maximă de menținere în activitate prevăzută la art. 87, iar în funcție de starea sănătății, sînt clasati de către comisia medicală specializată ca apți sau apți necombatanți pentru serviciu.

(2) Nu se consideră în grupa de rezervă a sistemului administrației penitenciare funcționarii publici cu statut special definitiv care, la încetarea raporturilor de serviciu din cadrul sistemului administrației penitenciare, au atins vîrsta maximă de menținere în activitate prevăzută la art. 87 sau sînt recunoscuți de către comisia medicală specializată inapți pentru serviciu, cu excluderea din evidență. Personalul respectiv constituie grupa de retragere a sistemului administrației penitenciare.

(3) Ulterior încetării raporturilor de serviciu din cadrul sistemului administrației penitenciare, personalul prevăzut la alin. (1), concomitent cu împlinirea vîrstei maxime prevăzute în art. 87, va trece din grupa de rezervă în grupa de retragere.

(4) Persoanele cărora le-au fost retrase gradele speciale prin hotărîre definitivă a instanței judecătorești se exclud din evidența de rezerviști ai sistemului administrației penitenciare.

Articolul 86. Evidența rezerviștilor sistemului administrației penitenciare

(1) Modul de ținere a evidenței rezerviștilor sistemului administrației penitenciare după încetarea raporturilor de serviciu se stabilește prin ordin al ministrului justiției.

(2) Funcționarul public cu statut special este obligat ca, în termen de 15 zile de la data încetării raportului de serviciu, să se prezinte la centrul militar pe a cărui rază domiciliază, pentru a fi luat în evidență ca rezervist cu specialitatea „penitenciare”, în raport de gradul militar echivalent gradului special avut la data încetării raporturilor de serviciu.

(3) Funcționarii publici cu statut special luați la evidență ca rezerviști pot fi concentrați sau mobilizați pentru completarea efectivelor subdiviziunilor sistemului administrației penitenciare, în situațiile prevăzute la art. 60 alin. (7).

Articolul 87. Vîrsta maximă de menținere în activitate

(1) Funcționarii publici cu statut special nu pot fi menținuți în activitate și în funcție după împlinirea vârstei de pensionare pentru limitele de vârstă de 55 de ani pentru ofițeri și 50 de ani pentru subofițeri.

(2) În mod excepțional, la cerere, funcționarii publici cu statut special pot fi menținuți în activitate și în funcție pentru unul sau mai multe termene, care cumulativ nu vor depăși 5 ani peste limita de vârstă prevăzută la alin. (1). Decizia privind prelungirea termenului de menținere în activitate peste limita de vârstă se aprobă de ministrul justiției, directorul Administrației sau șeful instituției subordonate, în funcție de competențele stabilite la art. 31, cu condiția ca funcționarul public cu statut special să fie apt pentru serviciu.

Capitolul X

RĂSPUNDEREA FUNCȚIONARILOR PUBLICI CU STATUT SPECIAL

Articolul 88. Răspunderea juridică a funcționarului public cu statut special

(1) Încălcarea cu vinovăție de către funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, indiferent de funcția sau gradul special pe care le dețin, a îndatoririlor de serviciu ce le revin, inclusiv a normelor de comportare, constituie abatere disciplinară. Tragerea la răspundere penală sau contravențională nu exclude răspunderea disciplinară a funcționarului public cu statut special pentru fapta comisă.

(2) Funcționarul public cu statut special răspunde civil pentru prejudiciile cauzate în conformitate cu legislația în vigoare.

(3) Funcționarul public cu statut special care a cauzat suferințe sau daune materiale în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu, acționând în limitele legii, este absolvit de răspundere civilă.

(4) Urmărirea penală a funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare se efectuează de către organul competent.

Articolul 89. Faptele ce constituie abateri disciplinare

Constituie abateri disciplinare următoarele fapte:

a) manifestările care lezează imaginea și reputația Administrației și/sau instituțiilor subordonate în care își desfășoară activitatea funcționarul public cu statut special;

b) neglijența și/sau tergiversarea îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, a dispozițiilor legale sau a celor primite de la conducătorii ierarhic superiori ori de la autoritățile anume abilitate de lege, dacă acestea au fost săvârșite în mod repetat;

c) depășirea atribuțiilor de serviciu ori manifestarea unui comportament necorespunzător față de persoanele private de libertate, care contravine legislației, sau față de alte persoane cu care intră în contact în timpul serviciului;

d) absența nemotivată ori întârzierea repetată la serviciu;

- e) părăsirea nejustificată a locului de muncă în timpul programului de lucru;
- f) producerea, din intenție, de pagube materiale subdiviziunii din care face parte sau patrimoniului Administrației;
- g) încălcarea normelor privind confidențialitatea activității desfășurate;
- h) nerespectarea prevederilor jurământului de credință;
- i) imixtiunea ilegală în activitatea altui funcționar public cu statut special;
- j) intervenția pentru influențarea soluționării unei cereri privind satisfacerea intereselor oricărei persoane;
- k) nerespectarea prevederilor referitoare la incompatibilități și conflicte de interese;
- l) interzicerea sau împiedicarea exercitării libertăților publice și a drepturilor sindicale ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare;
- m) desfășurarea în timpul programului de lucru, în mod repetat, a unor activități ce împiedică realizarea normală a atribuțiilor de serviciu;
- n) încălcarea regulilor de organizare și desfășurare a concursului, a regulilor de evaluare a performanțelor profesionale ale funcționarilor publici cu statut special;
- o) nerespectarea obligațiilor de serviciu și a interdicțiilor prevăzute la art. 64 și 65.

Articolul 90. Sancțiunile disciplinare

Pentru comiterea abaterilor disciplinare, funcționarului public cu statut special îi pot fi aplicate următoarele sancțiuni disciplinare:

- a) mustrare;
- b) amânarea avansării în grade speciale sau funcții superioare, pe o perioadă de pînă la un an;
- c) retrogradarea într-o funcție inferioară pînă la cel mult nivelul de bază al gradului special deținut;
- d) retrogradarea în grad special;
- e) concedierea.

Articolul 91. Proceduri specifice privind aplicarea sancțiunilor disciplinare

(1) Sancțiunea disciplinară poate fi aplicată numai după efectuarea cercetării prealabile a faptei ce constituie abatere disciplinară săvîrșită de funcționarul public cu statut special în cauză și audierea acestuia de către comisiile prevăzute la art. 95.

(2) Explicațiile funcționarului public cu statut special se consemnează în scris, sub sancțiunea nulității. Refuzul funcționarului public cu statut special de a prezenta explicațiile sau de a semna o declarație privitoare la abaterile disciplinare imputate se consemnează într-un proces-verbal.

(3) Concluziile anchetei de serviciu referitoare la abateri, din care rezultă date și indici că au fost săvârșite infracțiuni, se remit spre examinare organelor competente.

Articolul 92. Competențele în aplicarea sancțiunilor disciplinare

Sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 90 se aplică de ministrul justiției, directorul Administrației sau de conducătorul instituției din subordinea acesteia, la propunerea comisiei de disciplină, în funcție de competențele prevăzute la art. 31.

Articolul 93. Aplicarea sancțiunii disciplinare

(1) La individualizarea sancțiunii disciplinare ce urmează a fi aplicată, se va ține seama de cauzele și gravitatea abaterii disciplinare, împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, gradul de vinovăție și consecințele abaterii, comportamentul general în cadrul serviciului a autorului abaterii, precum și de existența altor sancțiuni disciplinare.

(2) Sancțiunea disciplinară se aplică în maximum 30 de zile calendaristice de la data constatării abaterii, fără a socoti timpul când funcționarul public cu statut special a fost bolnav sau s-a aflat în concediu, dar nu mai târziu de șase luni de la data comiterii faptei. Data constatării abaterii se consideră data aprobării de către angajator a încheierii privind finisarea anchetei de serviciu.

(3) Excepție de la alin. (2) fac încălcările legislației cu privire la declararea veniturilor și a proprietății și cu privire la conflictul de interese, sancțiunile disciplinare aplicându-se în termen de cel mult șase luni de la data rămânerii definitive a actului prin care se constată săvârșirea abaterii disciplinare.

(4) Sancțiunea disciplinară se aplică prin ordin, care se comunică funcționarului public cu statut special sancționat în termen de cinci zile lucrătoare de la data emiterii actului administrativ, cu excepția sancțiunii disciplinare prevăzute de art. 90 lit. e), care urmează a-i fi comunicată în ziua emiterii ordinului.

(5) Ordinul privind aplicarea sancțiunii disciplinare poate fi contestat în instanța de contencios administrativ.

Articolul 94 Ancheta de serviciu

(1) Ancheta de serviciu se dispune de către autoritatea competentă prevăzută la art. 92, prin rezoluție pe actul de sesizare.

(2) Ancheta de serviciu se efectuează de către subdiviziunea specializată sau de către subdiviziunea de ramură, în funcție de rezoluția dispusă.

(3) În cadrul anchetei de serviciu, pot fi audiate persoanele culpabile, martorii, sau alte persoane, solicitate informații de la persoane fizice și juridice, ridicate copii de pe documente de serviciu, utilizate informațiile din registrele de stat și evidențele sistemului administrației penitenciare, înregistrări de pe

suporturi de înregistrare video, audio sau electronică, precum și utilizate orice alte mijloace de probă obținute în mod legal.

(4) Ancheta de serviciu se efectuează în termen de 30 zile din data dispunerii de către autoritatea competentă prevăzută la art. 92. Reieșind din volumul investigațiilor necesare a fi efectuate, ancheta de serviciu poate fi prelungită, de autoritatea care a dispus-o, pentru o perioadă de pînă la 30 zile.

(5) Ancheta de serviciu poate fi suspendată pe o perioadă, ce nu va depăși termenele prevăzute la art. 93 alin. (2) și (3), în legătură cu solicitarea de la alte autorități, inclusiv de peste hotare, a unor informații, numirea unor expertize sau constatări tehnico-științifice, necesitatea audierii unor persoane temporar absente, localizarea căroră nu se cunoaște sau neidentificate, pînă la identificarea sau localizarea acestora. Pe durata suspendării anchetei de serviciu în cadrul acesteia nu se efectuează alte acțiuni de investigație. După reluarea anchetei de serviciu suspendate termenul efectuării acesteia curge în continuare.

(6) Prelungirea, suspendarea și reluarea anchetei de serviciu se dispune, de autoritatea competentă, prin rezoluție pe raportul în baza căruia se solicită măsura respectivă.

Articolul 95. Comisiile de disciplină

(1) Comisiile de disciplină se constituie în cadrul Administrației și instituțiilor subordonate și au competența de a efectua cercetarea faptei ce constituie abatere disciplinară și de a propune, dacă se constată vinovăția, aplicarea uneia dintre sancțiunile disciplinare ce urmează să fie aplicate persoanei în cauză. Comisia de disciplină din cadrul Administrației are competența de a cerceta faptele comise de funcționarii publici cu statut special din cadrul Administrației și de ofițerii numiți în funcții publice de conducere din instituțiile subordonate, iar comisiile de disciplină constituite la nivelul instituțiilor subordonate au competența de a cerceta faptele comise de ofițerii care îndeplinesc funcții de execuție și subofițerii încadrați în statele de personal ale acestora.

(2) Faptele ce constituie abateri disciplinare, comise de director și directorii adjuncți ai Administrației, sînt examinate de către comisia de disciplină din cadrul Ministerului Justiției.

(3) Modul de constituire, organizare și desfășurare a activității comisiilor de disciplină se stabilește prin ordin al ministrului justiției.

Articolul 96. Termenul de acțiune a sancțiunii disciplinare

(1) Termenul de acțiune a sancțiunii disciplinare nu poate depăși un an de la data aplicării, cu excepția prevăzută la alin. (2). Dacă pe parcursul acestui termen funcționarul public cu statut special nu va fi supus unei noi sancțiuni disciplinare, se consideră că lui nu i s-a aplicat sancțiune disciplinară.

(2) Ca formă de stimulare, sancțiunea disciplinară poate fi revocată înainte de termen, prin ordinul conducătorului care a aplicat-o sau al ministrului justiției, cu excepția celor prevăzute la art. 90 lit. c)-e).

(3) În interiorul termenului de acțiune a sancțiunii disciplinare, funcționarului public cu statut special sancționat nu i se pot aplica stimulări prevăzute la art. 56 alin. (2)-(4), cu excepția art. 56 alin. (2) lit. c).

Capitolul XI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 97. Măsurile de gestionare a personalului Administrației

(1) Colaboratorii sistemului penitenciar vor fi numiți în funcții echivalente celor deținute anterior, obținând statutul de funcționari publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, confirmându-le gradele speciale și categoriile de calificare deținute.

(2) În cazul în care, la momentul intrării în vigoare a prezentei legi, colaboratorii sistemului penitenciar dețin alte grade speciale decât cele prevăzute de prezenta lege, acestora li se conferă gradele speciale echivalente.

(3) Angajații civili din cadrul sistemului penitenciar, care au atribuții similare cu personalul prevăzut la alin. (1) și îndeplinesc condițiile prezentei legi vor dobândi calitatea de funcționar public cu statut special în sistemul administrației penitenciare.

(4) Personalul prevăzut la alin. (1), numit în funcții publice cu statut special, care nu îndeplinește condițiile minime de studii prevăzute la art. 19 alin. (1), va fi menținut în activitate până la îndeplinirea condițiilor de pensionare, fără a fi promovat în funcții și/sau grade speciale.

(5) Ministerul Justiției va iniția procedura încheierii unui protocol cu Ministerul Apărării în scopul înființării grupei de rezervă „sistemul administrației penitenciare”, specialitatea „penitenciare” pentru ofițerii și subofițerii de penitenciare trecuți în rezervă cu grade speciale echivalente. Clasele de evidență în rezervă se stabilesc prin ordin al ministrului justiției.

Articolul 98. Continuitatea instituțională

(1) Sistemul penitenciar se reorganizează în sistemul administrației penitenciare, ale cărui instituții sînt succesoare ale misiunii, funcțiilor, atribuțiilor, drepturilor și obligațiilor instituțiilor din cadrul sistemului penitenciar.

(2) Departamentul Instituțiilor Penitenciare se reorganizează în Administrația Națională a Penitenciarelor, iar subdiviziunile acestuia își continuă activitatea sub forma organizatorică existentă la momentul intrării în vigoare a prezentei legi, fiind operate modificări doar în statele de personal prin reducerea funcțiilor existente în baza Legii nr. 1036-XIII din 17 decembrie 1996 cu privire

la sistemul penitenciar și includerea celor de funcționar public cu statut special din sistemul administrației penitenciare.

Articolul 99. Dispoziții finale

- (1) Prezenta lege intră în vigoare în șase luni de la publicare.
- (2) Guvernul, în termen la șase luni de la data publicării prezentei legi:
 - a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;
 - b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
 - c) va elabora și va aproba Regulamentul privind organizarea și funcționarea Administrației Naționale a Penitenciarelor.
- (3) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr. 1036-XIII din 17 decembrie 1996 cu privire la sistemul penitenciar (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 57-60, art. 187), cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

Președintele Parlamentului

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de lege cu privire la sistemul administrației penitenciare

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări

În contextul acțiunii 6.5.6 (2) al Planului de Acțiuni privind implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, adoptat prin Hotărârea Parlamentului nr. 6 din 16 februarie 2012, totodată luând în considerare și prevederile conținute în Concepția reformării sistemului penitenciar și Planul de măsuri pe anii 2004 – 2020 privind realizarea Concepției reformării sistemului penitenciar, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1624 din 31 decembrie 2003, a fost identificată necesitatea perfecționării cadrului legal de activitate al sistemului penitenciar.

Unul din obiectivele principale al Strategiei de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 este formarea și menținerea unui personal al sistemului penitenciar profesionist, neutru din punct de vedere politic, demilitarizat, prin realizarea eficientă a managementului resurselor umane în scopul îndeplinirii sarcinilor sistemului penitenciar în legătură cu punerea în executare a pedepselor privative de libertate, asigurând respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, precum și conferirea legală a unui complex de măsuri în vederea protecției juridice și sociale a angajaților acestuia.

În scopul atingerii obiectivelor enunțate, Ministerul Justiției a elaborat prezentul proiect de lege, avînd ca bază Studiul comparativ privind politica de angajare, sistemul de recrutare a personalului și demilitarizarea sistemului penitenciar (vezi: http://justice.gov.md/public/files/file/reforma_sectorul_justitiei/pilon6).

Astfel, problema centrală a propunerii de politici publice "Managementul resurselor umane al sistemului penitenciar al Ministerului Justiției" și Studiului comparativ privind politica de angajare, sistemul de recrutare a personalului și demilitarizarea sistemului penitenciar a constituit-o administrarea defectuoasă a potențialului uman. Respectiv, obiectul acestora a fost identificarea opțiunii menite să sporească calitativ modul de gestionare a personalului, conform standardelor naționale și internaționale în domeniul realizării procedurilor moderne de personal, instruirea continuă și motivația acestuia, în scopul formării și menținerii unui corp de funcționari profesioniști capabili să realizeze obiectivele sistemului administrației penitenciare.

În urma analizei efectuate și consultării publice, reprezentanții societății civile și organizațiilor internaționale au susținut necesitatea schimbărilor sistemice, acestea urmînd a fi realizate prin implementarea măsurilor prevăzute în opțiunea ce prevede atribuirea colaboratorilor sistemului penitenciar al Ministerului Justiției a statutului de funcționar public cu statut special, acesta urmînd a fi conferit datorită naturii atribuțiilor de serviciu care implică îndatoriri și riscuri deosebite.

Totodată, aceasta direct va contribui la realizarea Ansamblului de reguli minime pentru tratamentul deținuților, aprobate prin Rezoluția nr. 663 C (XXIV) din 31 iulie 1957 al Consiliului Economic și Social al ONU, care menționează că membrii personalului penitenciarelor, folosiți permanent, trebuie să aibă statutul agenților de stat, adică:

- a) să fie în serviciul conducerii țării sau statului și în consecință să fie supuși regulamentelor funcțiilor publice;
- b) să fie recrutați după reguli de selecție determinate, de exemplu, prin concurs;
- c) să fie siguri de stabilitatea serviciului, aceasta depinzînd numai de buna lor purtare, de eficacitatea lor și de condiția lor fizică;

d) să se bucure de un statut permanent care să le dea dreptul la avantajele unei cariere administrative, astfel ca: promovare, securitate socială, prestigiu aferent funcției și dreptul la retragere (trecerea în rezervă) sau la pensie. Iar, remunerarea trebuie să fie suficientă, pentru a se putea recruta și menține în serviciu atât bărbații, cât și femeile, avantajele carierii și condițiile serviciului urmînd a fi determinate, ținîndu-se seama de natura specifică a muncii.

Drept rezultat, proiectul *Legii cu privire la sistemul administrației penitenciare* stabilește o nouă viziune cu privire la organizarea activității sistemului administrației penitenciare în cadrul Ministerului Justiției.

Astfel, în componența Ministerului Justiției, Administrația Națională a Penitenciarelor și instituțiile subordonate acesteia, inclusiv întreprinderile de stat ale acestora, ca parte componentă a autorităților publice de apărare națională, securitate a statului și ordine publică, vor constitui sistemul administrației penitenciare, urmînd să asigure punerea în executare a pedepselor penale privative de libertate, a măsurii preventive sub formă de arest preventiv și a sancțiunii arestului contravențional, ordinea de drept, legalitatea și egalitatea în instituțiile penitenciare, securitatea persoanelor private de libertate, precum și în timpul escortării lor, securitatea personalului din sistemul administrației penitenciare și a persoanelor aflate pe teritoriile instituțiilor penitenciare.

Activitatea sistemului administrației penitenciare se va realiza în interesul fiecărei persoane, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, exclusiv bazat pe respectarea legislației.

În contextul realizării Strategiei de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011 – 2016, sistemul penitenciar fiind parte integrantă a acestui proces, este vădită importanța prezentului proiect de lege pentru consolidarea sistemului administrației penitenciare ca autoritate publică specializată a statului, avînd misiunea de a pune în executare pedepsele privative de libertate, totodată asigurînd respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul Legii cu privire la sistemul administrației penitenciare urmează să reprezinte noua lege ce reglementează atât sistemul administrației penitenciare, cât și statutul funcționarului public cu statut special din cadrul acestui sistem. Astfel, aceasta oferă un set de reglementări mai ample, repartizate pe capitole după cum urmează:

- I. Dispozițiile generale privind sistemul administrației penitenciare;
- II. Organizarea activității sistemului administrației penitenciare;
- III. Atribuțiile, drepturile și obligațiile personalului sistemului administrației penitenciare;
- IV. Finanțarea și asigurarea activității sistemului administrației penitenciare;
- V. Statutul juridic al personalului din sistemul administrației penitenciare;
- VI. Structura carierei funcționarului public cu statut special;
- VII. Selectarea, numirea, evidența, evaluarea, avansarea și formarea profesională a funcționarilor publici cu statut special;
- VIII. Drepturile, condițiile de muncă și îndatoririle funcționarilor publici cu statut special;
- IX. Modificarea, punerea la dispoziție, suspendarea din funcție și încetarea raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici cu statut special;
- X. Răspunderea funcționarilor publici cu statut special.

I. Prin dispozițiile generale, proiectul ține să reglementeze în mod esențial principiile de bază ale activității sistemului administrației penitenciare; modul de colaborare cu

autoritățile ale administrației publice centrale și locale, cu societățile civile, precum și cu organizațiile internaționale; asigurarea transparenței activității sistemului penitenciar și controlul activității sistemului administrației penitenciare. Controlul asupra activității se va efectua prin prezentarea anuală a unui raport de activitate Ministerului Justiției, Guvernului, Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Generale și Avocatului Poporului, pe lângă alte mecanisme de control, date în competență conform legislației, asupra sistemului administrației penitenciare.

II. Sistemul administrației penitenciare va fi formată din Administrația Națională a Penitenciarelor, subdiviziunile subordonate Administrației și instituțiile penitenciare.

Administrația Națională a Penitenciarelor este aparatul central al sistemului administrației penitenciare (omologul său fiind Departamentul Instituțiilor Penitenciare) ce exercită atribuțiile și implementează politica statului în domeniul punerii în executare a pedepselor penale privative de libertate, măsurii arestului preventiv, sancțiunii arestului contravențional, precum și a măsurilor de siguranță aplicate persoanelor private de libertate. Administrația va fi condusă de un director numit de ministrul justiției în bază de concurs, acesta, la rândul său, fiind asistat de adjuncți în exercitarea atribuțiilor sale, astfel proiectul de lege fiind adus în concordanță cu Legea nr. 98 din 4 mai 2012 privind administrația publică centrală de specialitate.

La rândul său, subdiviziunile subordonate Administrației sînt unitățile structurale subordonate Administrației ce au în competența sa asigurarea implementării politicii statului în anumite subdomenii sau sfere din domeniile de activitate care sînt încredințate Administrației.

Instituțiile penitenciare din cadrul sistemului administrației penitenciare sunt organele care asigură executarea nemijlocită a pedepselor penale impuse de instanța de judecată la privațiune de libertate, precum și asigurarea detenției provizorii a persoanelor față de care a fost aplicată măsura arestului preventiv sau sancțiunea arestului contravențional. Tipurile instituțiilor penitenciare, inclusiv casele de arest, sunt reglementate de către Codul de executare al Republicii Moldova, excepție făcînd spitalele penitenciare ce sunt reglementate de prezentul proiect de lege.

Instituțiile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor vor fi create și lichidate prin hotărîre a Guvernului, iar statele de personal și structura organizatorică a acestora urmînd a fi aprobate de către director.

III. În conformitate cu art. 13 din prezentul proiect, personalul sistemului administrației penitenciare, conform competențelor, își exercită atribuțiile în vederea asigurării ordinii publice, legalității și egalității în instituțiile penitenciare, precum și securitatea persoanelor ce se află pe teritoriul instituțiilor penitenciare sau în timpul escortării. Totodată, printre atribuțiile încredințate personalului se regăsește și cooperarea cu autoritățile administrației publice centrale și locale, cu alte instituții, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare a lor, precum și cooperarea cu alte organizații internaționale, în domeniul specific de activitate, conform tratatelor și convențiilor la care Republica Moldova este parte.

În partea ce ține de drepturile și obligațiile Administrației și instituțiilor subordonate, personalul, prin intermediul acestora, desfășoară un șir de acțiuni, cu titlu de drept sau obligație, ce au ca scop respectarea intereselor prevăzute de Statutul executării pedepsei de către condamnați, Codul de executare, Codul de procedură penală și alte acte legislative, precum și alte tratate și convenții, în domeniul specific de activitate, la care Republica

Moldova este parte.

IV. Finanțarea și asigurarea activității Administrației și instituțiilor subordonate, fiind autoritate administrativă subordonată Ministerului Justiției, se face de la bugetul de stat. Totodată, în conformitatea cu legislația, finanțarea activității sistemului administrației penitenciare se face și din o parte din veniturile întreprinderilor de stat a acestora, precum și din alte surse neinterzise de lege. Veniturile obținute din activitatea sistemului administrației penitenciare urmînd a fi folosite pentru sporirea volumului de lucrări executate și de servicii prestate, pentru necesitățile gospodărești, asigurarea și organizarea dezvoltării sociale și culturale, odihna și stimularea personalului, pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție și pentru dezvoltarea sferei sociale a sistemului administrației penitenciare. De asemenea este de menționat că autoritățile administrației publice locale pot finanța, în limitele prevăzute de legislație, întreținerea sistemului administrației penitenciare.

În partea ce ține de asigurarea materială și tehnică a sistemului administrației penitenciare, fără a specifica o listă, este util de menționat că pot fi utilizate toate bunurile ce au ca scop exercitarea eficientă a atribuțiilor personalului din cadrul sistemului administrației penitenciare. În aceeași ordine de idei, amintim că bunurile pot fi utilizate în scopurile menționate, cu drept de proprietate a Administrației sau instituțiilor subordonate, cu drept de posesie și folosință, precum și în alt mod prevăzut de legislația civilă.

V. Un moment inovațional în cadrul sistemului administrației penitenciare este reglementarea statutului juridic al personalului din cadrul Administrației și instituțiilor subordonate. Inițial, este de menționat că în cadrul sistemului administrației penitenciare sunt trei categorii de angajați:

- Salariații civili, statutul cărora este reglementat de către Codul muncii al Republicii Moldova;
- Funcționarii publici, statutul cărora este reglementat de către Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;
- Funcționarii publici cu statut special, statutul cărora va fi reglementat de prezentul proiectul de lege.

Astfel, este necesar de specificat că nu vom detalia prevederile ce țin de statutul salariaților civili și funcționarilor publici, odată ce statutul acestora este reglementat detaliat de către legile menționate *supra*.

În așa mod, statutul juridic special al funcționarilor publici cu statut special este conferit datorită obligațiunilor cu caracter excepțional ce prezintă un grad sporit de pericol în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, avînd posibilitatea de a utiliza, la necesitate, arma din dotare sau alte mijloace speciale, regelementate de legislație, pentru a asigura eficiența punerii în executare a pedepselor penale, sancțiunilor contravenționale sau altor măsuri impuse de către instanța de judecată. În acest sens, funcționarilor publici cu statut special, îi sunt atribuite un anumit set de drepturi, garanții și privilegii ce vor fi detaliate ulterior.

De asemenea, este judicios de a menționa că statutul juridic al funcționarilor publici cu statut special va fi reglementat de prezentul proiect de lege, iar prevederile Codului muncii al Republicii Moldova se extinde asupra raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici cu statut special în măsura în care nu este reglementat de prezentul proiect de lege.

Un element esențial în activitatea profesională a funcționarilor publici cu statut special este nesancționarea sau neintimidarea acestora pentru sesizarea cu bună-credință a dispozițiilor ilegale ale superiorului. Iar pentru legalitatea și oportunitatea dispozițiilor pe care le dau personalului din subordine, răspund conducătorii acestora.

VI. Funcționarii publici cu statut special, conform articolului 19 al prezentului proiect de lege vor fi clasificați în două categorii în dependență de complexitatea atribuțiilor date în competență, precum și nivelul studiilor pe care le posedă, care vor avea la rîndul său grade speciale conferite în conformitate cu prezentul proiect. Astfel, aceștia vor fi clasificați în categoria A care vor constitui corpul ofițerilor de penitenciare și categoria B care vor constitui corpul subofițerilor de penitenciare. În așa mod, comparativ cu Legea anterioară a sistemului penitenciar, din rîndul gradelor speciale conferite funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare se exclude gradul special de ostaș de justiție, sergent-inferior de justiție, la fel cum și sublocotenentul de justiție.

În aceeași ordine de idei, la capitolul dat se reglementează și funcțiile publice cu statut special care se clasifică în funcții publice de conducere, de execuție și de specialitate specifice altor sectoare de activitate.

VII. Luînd în considerare că Legea nr. 1036-XIII din 17 decembrie 1996 cu privire la sistemul penitenciar nu reglementează foarte clar condițiile pentru a candida în funcția de angajat al sistemului penitenciar, noul proiect de lege propune un sistem nou de reglementare detaliată, la articolul 21, a criteriilor de accedere în calitate de funcționar public cu statut special. Această reglementare are ca scop înlăturarea arbitrabilității procedurilor de accedere în funcția publică cu statut special, precum și eliminarea factorilor corupționali, la fel cum și posibilitățile manifestărilor unor comportamente corupționale, aducîndu-se în așa mod proiectul de lege în concordanță cu Convenția ONU împotriva corupției, ratificată de către Republica Moldova prin Legea nr. 158-XVI din 6 iulie 2007, precum și cu alte tratate sau convenții, în domeniul luptei cu corupția, la care Republica Moldova este parte. La fel, este de menționat că litera g) al articolului menționat supra nu este un criteriu obligatoriu pentru toți funcționarii publici cu statut special, ci doar pentru angajații sistemului administrației penitenciare ce efectuează activitatea de investigare operativă în conformitate cu reglementările prezentului proiect, Legii privind activitatea specială de investigații și a Codului de procedură penală, ministrul justiției stabilind în acest sens printr-un ordin criteriile specifice funcției. Totodată, este util de specificat că în cadrul criteriilor de angajare în funcția publică cu statut special este interdicția candidaților de a fi membri a unui partid sau altor organizații social-politice.

Ca element inovațional complementar, menit să fortifice verificarea capacităților profesionale specifice domeniului de activitate, precum și a integrității profesionale viitorilor angajați, proiectul propune ca candidatul care a susținut concursul urmează să fie angajat în funcție numai după exprimarea în formă scrisă a acordului cu privire la testarea integrității profesionale, în conformitate cu Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind testarea integrității profesionale; la evaluarea psihologică periodică a menținerii aptitudinilor psihologice necesare pentru exercitarea atribuțiilor; precum și la testarea la poligraf în timpul efectuării controlului periodic sau selectiv al activității de serviciu, în conformitate cu prevederile Legii nr. 269-XVI din 12 decembrie 2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf).

De asemenea, este important de menționat că selectarea candidaților se face doar pe bază de concurs. Respectiv, odată cu adoptarea prezentului proiect, absolvenții care au semnat angajamentul conform condițiilor impuse de proiectul dat vor putea fi angajați în calitate de funcționari publici cu statut special doar după susținerea concursului desfășurat pentru funcția pentru care candidează pentru care se vor obliga să muncească 5 ani în cadrul sistemului administrației penitenciare pentru absolvenții instituțiilor de învățămînt superior pentru

pregătirea personalului de penitenciare, iar în cazul nepromovării concursului, se obligă să participe la concurs timp de 5 ani, la fel și absolvenții instituțiilor de învățământ pentru pregătirea subofițerilor de penitenciare se obligă, după promovarea concursului, să muncească în cadrul sistemului administrației penitenciare 3 ani, iar în cazul nepromovării concursului, se obligă să participe la concurs timp de 3 ani.

În partea ce ține de numirea în funcția publică cu statut special, drept model a fost preluată Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Astfel, la numire, funcționarul public cu statut special este inițial debutant. Acesta, în urma evaluării pozitive (adică cel puțin calificativul „satisfăcător”) a activității sale profesionale în calitate de funcționar public cu statut special, este definitivat în funcția publică. Excepție de la Legea sus menționată este termenul perioadei de probă care pentru funcționarul public cu statut special este de un an.

De asemenea, proiectul atrage o atenție sporită și formării profesionale a funcționarilor publici cu statut special, instituindu-se o Metodologie de organizare și desfășurare a formării profesionale a funcționarilor publici cu statut special aprobat prin ordinul ministrului justiției. Funcționarii publici cu statut special sunt obligați să treacă cursuri de formare profesională atât inițială, cât și continuă, în condițiile stabilite de prezentul proiect. Iar în cazul în care se organizează sau se finanțează de către Administrație cursuri de formare profesională în străinătate, candidații urmează să promoveze un concurs în condițiile prevăzute prin ordinul ministrului justiției.

VIII. Capitolul prevede un compartiment distinct al proiectului se referă la protecția de stat juridică și socială a funcționarilor publici cu statut special. În acest sens, au fost reglementate: dreptul la protecție din partea statului, asigurarea de stat obligatorie, asistența medicală, asigurarea cu spațiu locativ de serviciu etc. Iar în virtutea condițiilor de muncă și a riscului sporit în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, funcționarii publici cu statut special beneficiază de anumite garanții și drepturi, inclusiv bănești. Prin garanții se înțelege beneficierea de asistență medicală, serviciile de asistență psihologică pentru angajat și familiei lui, compensarea riscului profesional care rezultă din desfășurarea de activități specifice în medii nocive, în condiții de izolare sau suprasolicitare fizică și psihică etc.

Astfel, proiectul propune la capitolul dat, ca element inovațional, dreptul la locuință de serviciu, care va fi dat, în limita disponibilului, în modul stabilit de Guvern. De asemenea, în condițiile legii, prin hotărâre de Guvern se poate înființa Casa de Credit a personalului din sistemul administrației penitenciare.

La fel, în cadrul îndatoririlor se stabilește expres interdicția pentru funcționarii publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare de a cauza, încuraja sau tolera orice formă de tortură, tratament inuman sau degradant asupra persoanelor aflate în custodia instituțiilor penitenciare.

IX. Funcționarul public cu statut special poate fi delegat sau detașat în condițiile prezentului proiect de lege, aceasta neconstituind o noutate în domeniul legislativ, ca model de reglementare fiind Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008.

Punerea la dispoziție a funcționarilor publici cu statut special rămași neîncadrați în funcții din diferite cauze neimputabile acestora, se stabilește prin modificarea competențelor acestora, în domeniul necesar de activitate în cadrul sistemului administrației penitenciare.

Suspendarea raporturilor de serviciu pot interveni în condițiile stabilite de prezentul proiect de lege sau în condițiile prevăzute de Codul de procedură penală.

X. Pentru încălcarea legislației, funcționarul public răspunde, după caz, disciplinar, civil, penal sau contravențional. Este de menționat că în cazul în care funcționarul public cu statut special este tras la răspundere penală sau contravențională, acesta nu este absolvit de răspundere disciplinară și/sau civilă.

Ca un element important al proiectului la capitolul dat, în comparație cu Legea anterioară cu privire la sistemul penitenciar, este excluderea din cadrul listei sancțiunilor disciplinare, prevăzute la art. 90 al prezentului proiect, sancțiunea avertismentului, muștrării aspre și avertizarea asupra corespunderii incomplete în serviciu. Excluderea din normă a sancțiunilor de avertisment și muștrare aspră are ca scop înlăturarea dublărilor sancțiunilor ce au, de fapt, același obiect de reglementare și pot fi aplicate pentru aceeași gravitate a abaterii disciplinare și în aceleași circumstanțe, creîndu-se în așa mod posibilitatea manifestărilor unor comportamente corupționale. Iar în partea ce ține de avertizarea asupra corespunderii incomplete în serviciu, amintim că calitățile și abilitățile profesionale ale funcționarului public cu statut special sunt evaluate conform procedurilor stabilite de prezentul proiect de lege, ceea ce face inoportună prezența acestora la norma sancțiunilor disciplinare. Totodată, este judicios de evidențiat că lista sancțiunilor disciplinare va fi completată cu două sancțiuni disciplinare noi: amânarea avansării în grade speciale sau funcții superioare, pe o perioadă de la unu la doi ani și revocarea din funcția de conducere.

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului Legii se va efectua din contul și în limitele mijloacelor financiare alocate sistemului penitenciar de la bugetul de stat.

Examinînd dinamica numărului persoanelor care se vor afla în concediul pentru îngrijirea copilului și vor beneficia de indemnizația lunară pentru creșterea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, indemnizația medie fiind de circa 1500 lei/lunar sau 18000 lei/anual pentru o persoană, inclusiv și pentru soțiile aflate la întreținerea funcționarului public cu statut special, mijloacele necesare anuale se estimează la 1,4 mln lei (75 persoane x 1500 x 12 luni).

Impactul proiectului

Impactul prezentului proiect de lege va consta în asigurarea implementării pct. 6.5.6 (2) al Planului de Acțiuni privind implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 aprobat prin Hotărîrea Parlamentului nr. 6 din 16 februarie 2012, ce constă în revizuirea politicii de angajare și a sistemului de recrutare a personalului instituțiilor penitenciare și demilitarizarea completă a sistemului penitenciar.

Obiecțiile, recomandările și evaluările pe marginea proiectului înaintate de către instituțiile interesate și concluziile acestora

Proiectul respectiv a fost coordonat cu organele interesate. Toate obiecțiile și propunerile primite de la instituțiile menționate mai sus au fost luate în considerație la definitivarea proiectului și au fost incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

Totodată, în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul Legii a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*, precum și directoriul *Proiecte de decizii remise spre examinare Guvernului*.

MINISTRU

Vladimir CEBOTARI